

Selvitys Itäisen Suomenlahden saariston kysyntätilanteesta

Arctic Archipelago – Arktinen saaristo – kasvua
matkailuun itäisellä Suomenlahdella -hanke

Sisällysluettelo

Johdanto	3
Itäisen Suomenlahden saariston kysyntätilanne kesäkaudella 2022	4
Yhteenveto ja suositukset: kysyntätilanne	9
Itäisen Suomenlahden saaristo matkakohteena	10
Yhteenveto ja suositukset: matkailijat	22
Itäisen Suomenlahden saaristo veneilykohteena	24
Yhteenveto ja suositukset: veneilijät	39

Johdanto

Selvityksessä tarkastellaan Itäisen Suomenlahden saariston kysyntätilannetta, markkinatarpeita ja veneilijöiden mielikuvia. Selvitys koostuu kolmesta osasta, joista ensimmäisessä tarkastellaan Itäisen Suomenlahden saariston kysyntätilannetta kesäkaudella 2022. Toisessa osassa selvitetään matkailijoiden kiinnostusta ja odotuksia aluetta kohtaan. Kolmannessa osassa keskitytään veneilijöihin, heidän tiedonhakuunsa venesatamista sekä halukkuuteen veneillä Itäisellä Suomenlahdella.

Itäisen Suomenlahden saariston kävijämääristä ei ole saatavilla tilastotietoa, mutta kysyntää arvioidaan suhteessa majoitustilastoihin, venesatamista ja yhteysalusliikenteestä saatuihin tietoihin sekä yrityksille suunnattuun kyselyyn.

Matkailijoiden kiinnostusta Itäisen Suomenlahden saaristoa kohtaan kartoitettiin paneelitutkimuksella (N=303). Vastaajat ovat kotoisin seuraavista maakunnista: Etelä-Karjala, Kanta-Häme, Kymenlaakso, Pirkanmaa, Päijät-Häme ja Uusimaa.

Veneilijöille suunnattu kysely levitettiin venekerhojen sähköpostilistojen ja venekerhojen sosiaalisen median sivustojen kautta. Lisäksi linkki kyselyyn oli muutamassa Facebookin veneilyyn liittyvässä sivustossa. Vastaajamäärä jäi odotettua pienemmäksi (N=94) oletettavasti sen takia, että saatteessa kerrottiin mitä aluetta kysely koskee ja samalla korostettiin vastaajien veneen merkelpoisuutta. Pienten veneiden omistajat kauempaa eivät ole vastanneet. Toisaalta näin vastaajat ovat vene- ja henkilöprofiililtaan potentiaalisia veneilijöitä Itäisellä Suomenlahdella.

Selvitys on tehty Arctic Archipelago – Arktinen saaristo – kasvua matkailuun itäisellä Suomenlahdella -hankkeelle. Hanketta rahoitetaan osana Euroopan Unionin covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

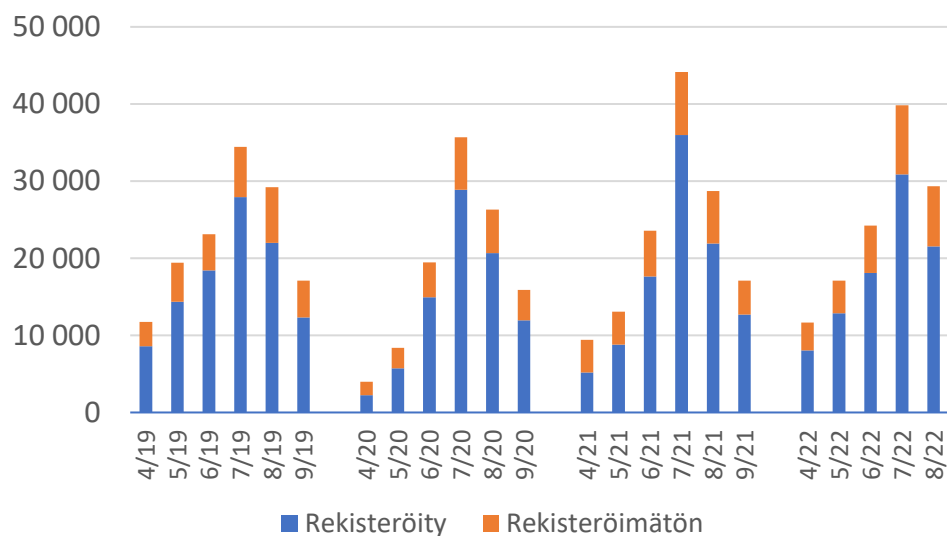
Itäisen Suomenlahden saariston kysyntätilanne kesäkaudella 2022

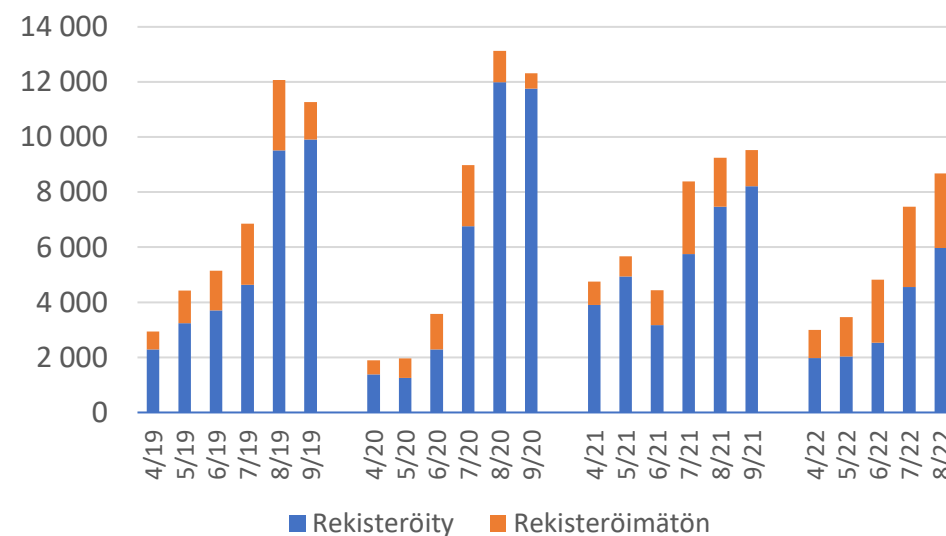
Yöpymiset Loviisan seudulla ja Kotka-Haminan seudulla kesäkausina 2019–2022

Kotka-Haminan seutu

Loviisan seutu

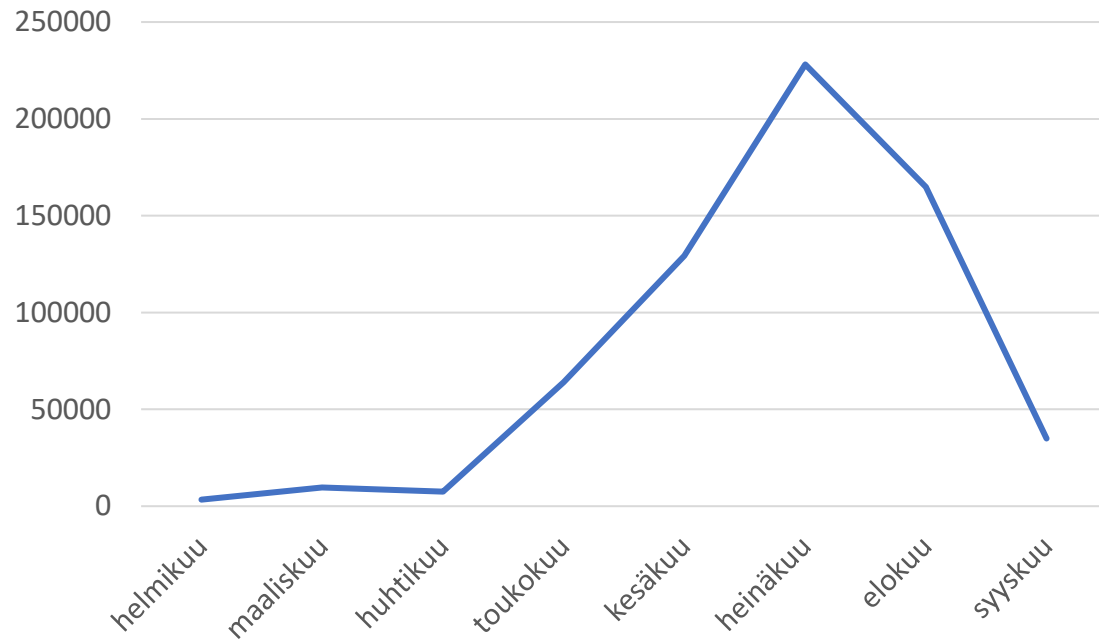

Oletuksena on, että Itäisen Suomenlahden saariston matkailijamäärä kehittyy samoin kuin myös mantereen kattavan alueen yöpymiset. Kotka-Haminan ja Loviisan seutujen yöpymiset poikkeavat jonkin verran toisistaan. Kotka-Haminassa eniten yöpymisiä tarkasteluajanjaksona on ollut vuoden 2021 heinäkuussa kun taas Loviisan seudulla vuoden 2020 heinäkuu oli ruuhkaisin. Vuonna 2022 keskikesän yöpymiset jäivät vähäisemmäksi kuin edeltäneenä vuonna, joskin elokuussa 2022 yöpymisiä oli enemmän kuin aiempina vuosina.

Kävijämäärä ja vierasveneet Loviisan Laivasillalla

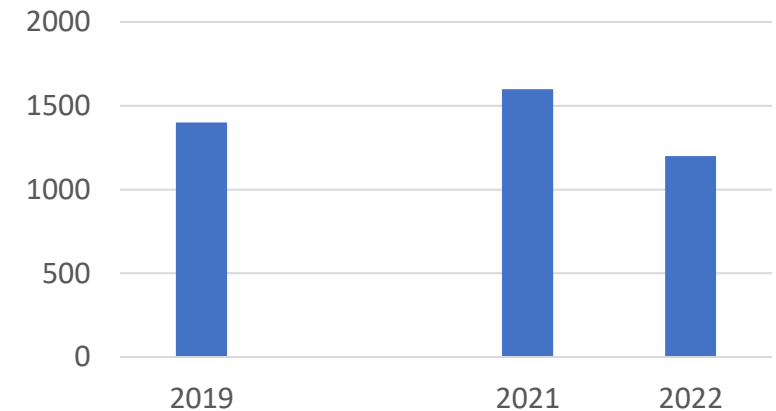

Kävijät Laivasilta

Loviisan Laivasillalla on ollut maaliskuun 2022 alusta alkaen bluetooth-seuranta kävijämääristä. Seurannalla näkee alueella vierailevien määrän, mutta se ei erottele paikallisia matkailijoista tai vierasveneilijöistä. Saariston keskeisillä alueilla toteutettava bluetooth-seuranta yhdistettynä kyselyihin matkailijoiden ja vierasveneilijöiden osuudesta, mahdollistaisi tiedonsaannin matkailijamäärien kehityksestä. Bluetooth-seurannalla kävijämäärää pystyy tarkastelemaan joko päivä- tai kuukausikohtaisesti.

Vierasveneiden määrä

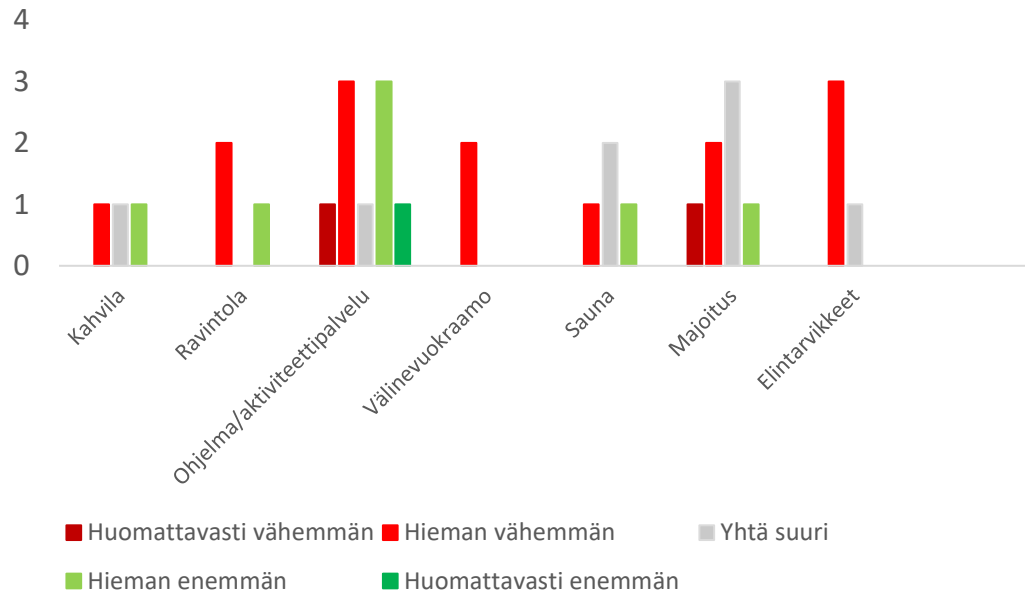

Loviisan Laivasillalla oli saatavilla tieto vierasveneiden määrästä. Kehitys on ollut samankaltainen kuin seudun yöpymisissä. Vuonna 2022 vierasveneiden määrä jäi vähäisemmäksi kuin vuonna 2021.

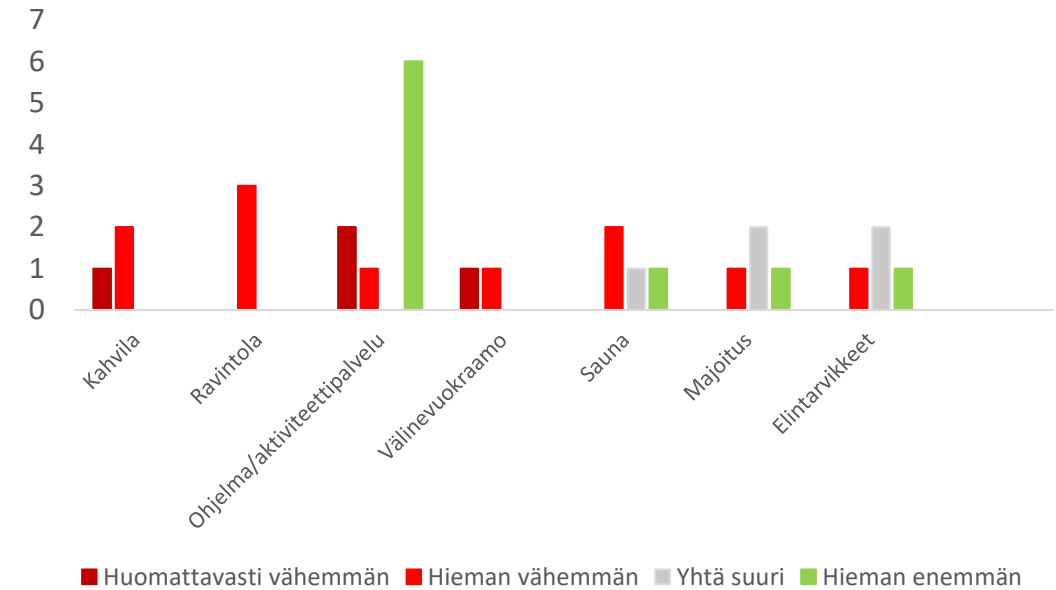

Yritysten arvio kesäkauden 2022 asiakasmääristä suhteessa vuoden 2019 ja 2021 kesäkausiin

Vertailuajanjakso kesä/2019

Vertailuajanjakso kesä/2021

Saaristoalueen yrityksiltä pyydettiin arviota kesäkauden kävijämäärästä niin, että vertailukohtana oli vuoden 2019 ja 2021 kesät. Kaavioissa esitetään vastausten määrät toimialoittain. Yhdellä yrityksellä on voinut olla useampi toimiala. Saadut tulokset tukevat sitä, että saaristoalueiden kävijämäärät noudattavat samaa trendiä kuin myös mantereen kattavat yöpymistilastot. Pääosin vuoden 2022 kesäkausi ei ole ollut yhtä menestyksenkäs kuin vuosi 2021. Yritysten välillä on kuitenkin eroja. Kyselystä saadussa palautteessa huomautettiin, että osalla yrityksistä on merkittävää liiketoimintaa myös talven aikana.

Kotka-Pyhtää -reittialueen liikennemäärät yhteysaluksilla (Finferries)

	Kuusinen	Kuutsalo	Kirkonmaa	Haapasaari	Kaunissaari	Rankki	YHTEENSÄ
Liikennepaikkakäynnit/vrk 2022	932	403	442	266	270	117	2430
Lähtevät matkustajat liikennepaikoittain 2022	16634	4113	1529	3566	6026	711	32579
Lähtevät matkustajat liikennepaikoittain 2021	16869	4174	1559	3655	5975	804	33036
Rahti kg liikennepaikoittain 2022	242900	18050	8401	40000	77050	6000	392401
Posti liikennepaikoittain 2022	248	39	0	62	94	0	443
Henkilöauto 2022	549	106	243	10	128	41	1077
Pakettiauto 2022	306	15	113	16	119	32	601
Henkilöauton perävaunu 2022	317	102	39	46	100	9	613
Kuorma-auto 2022	12	0	7	0	4	2	25
Kuorma-auton perävaunu 2022	1	1	1	0	0	0	3
Traktori 2022	40	17	14	0	10	3	84
Traktorin perävaunu 2022	39	16	8	0	19	1	83
Moottoripyörä 2022	1	0	1	0	0	0	2
Mopo 2022	8	2	3	0	5	0	18
Polkupyörä 2022	454	90	14	34	261	1	854
Mönkijä 2022	202	126	18	2	31	8	387

Yhteysalusliikenteestä ainoastaan Finferriesin osalta oli saatavissa tietoa matkustajamäärästä. Tämä mahdollistaa eri satamien välisen vertailun, mutta vakituisen ja mökkiasutuksen vaikutusta liikennemääriin ei pystytä arvioimaan. Oletettavasti vakituisen asutuksen ja mökkien määrä muuttuu hitaasti, minkä takia yhteysaluksien liikennemääriä kannattaa seurata vuosittain.

Vuonna 2022 matkustajamäärä oli hieman pienempi kuin vuonna 2021, joskin Kaunissaari oli poikkeus.

Yhteenveto ja suositukset: kysyntätilanne kesäkaudella 2022

Itäisen Suomenlahden saariston toteutunutta matkailukysyntää on vaikeaa arvioida tilastointikäytäntöjen vuoksi. Esimerkiksi yöpymisistä tilastoja on saatavilla vain paikkakunta- tai seutukuntakohtaisesti riippuen majoitusliikkeiden lukumäärästä. Pelkästään saaristoalueiden osalta tietoa ei ole saatavilla.

Mahdollinen tapa arvioida kävijöitä on hyödyntää yhteysalusliikenteen matkustajamääriä. Nämä ovat kuitenkin saatavilla ainoastaan yhteiskunnan tukemista yhteyksistä. Yksityiset yritykset, joiden liikenne ei saa tukea, eivät julkista matkustajamääriään. Lisäksi matkustajista ei pystytä erottamaan saaristossa asuvia tai siellä mökkeileviä matkustajia vierailijoista.

Itäisen Suomenlahden saariston matkailukysyntää arvioitiin suhteessa Kotka-Haminan ja Loviisan seutujen rekisteröityihin yöpymisiin. Oletuksena on, että saariston matkailijamäärän kehitys ei poikkea alueen muusta matkailusta. Kotka-Haminan seudulla vuoden 2021 heinäkuussa yöpymiset olivat kaikkein korkeimmalla tasolla. Sen sijaan Loviisassa ennätys saavutettiin jo heinäkuussa 2020, kun taas vuosina 2021 ja 2022 yöpymisten määrä on laskenut ollen kuitenkin jälkimmäisenäkin vuonna yhä korkeammalla tasolla kuin vuoden 2019 heinäkuussa.

Saaristoalueen yrityksiltä tiedusteltiin arviota kesäkauden 2022 asiakasmääristä suhteessa vuosien 2019 ja 2021 kesäkausiin. Myös nämä tulokset tukivat hypoteesia, että saaristoalueen kävijämäärien kehitys noudattaa suurin piirtein samaa trendiä kuin Kotka-Haminan ja Loviisan seutujen yöpymiset. Yritysten välillä on kuitenkin suuria eroa.

Suosituks

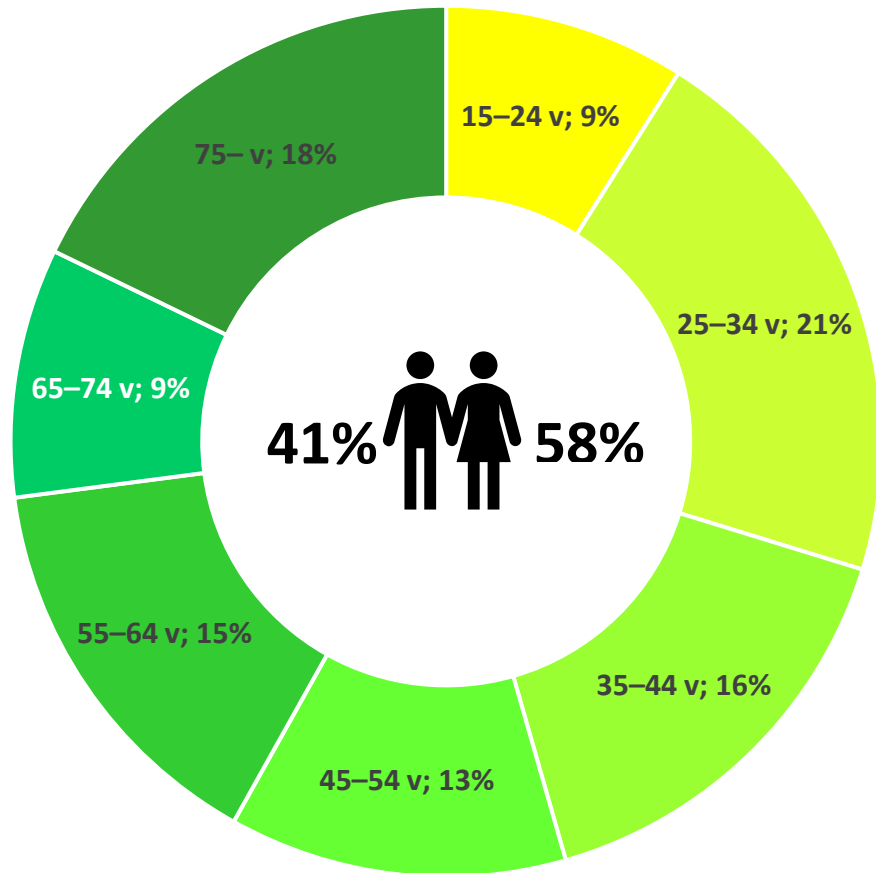
- Itäisen Suomenlahden saariston kävijämääriä tulisi seurata joko bluetooth-sensoreiden avulla tai matkapuhelinoperaattoridatalla niin, että hyödynnetään aika ajoin toteutettavia kyselyitä, joilla selvitetään matkailijoiden ja vierasveneilijöiden osuus kävijöistä.
- Laaditaan alueen kuntien kanssa yhteiset kriteerit ja käytänteet kuntien tukemien vierasvenesatamien kävijöiden laskentaan sekä kerätään tiedot niistä veneilykauden päätteeksi.
- Seurataan yhteysalusliikenteen (Finferries) matkustajamääriä vuosittain

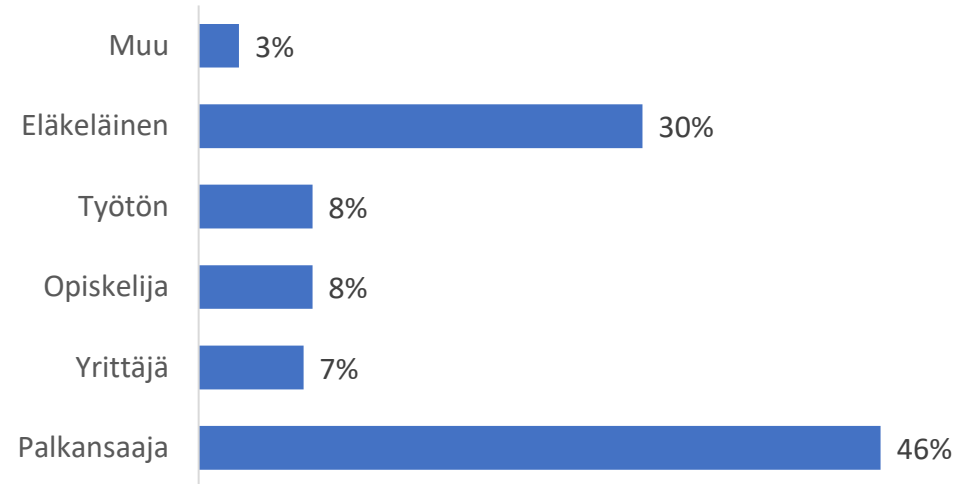
Itäisen Suomenlahden saaristo matkakohteena

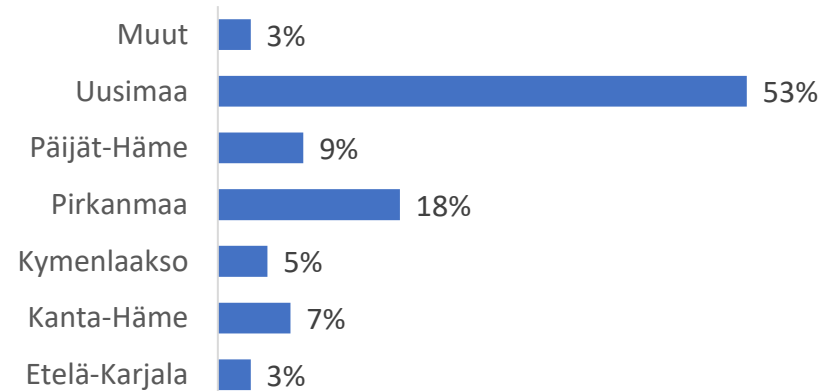
Vastaajat: taustatiedot

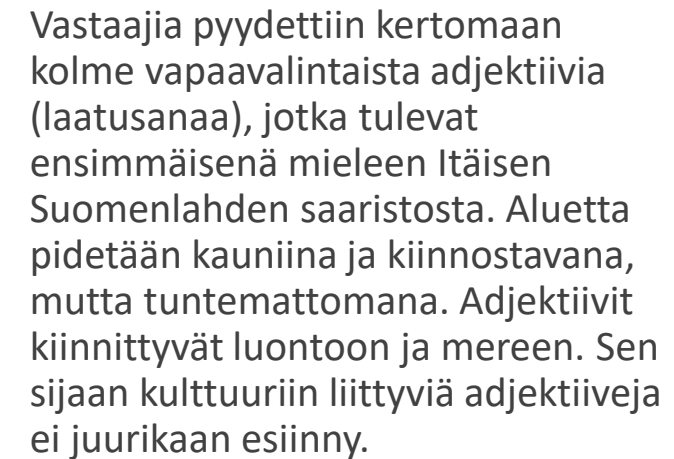
Ammattiryhmä

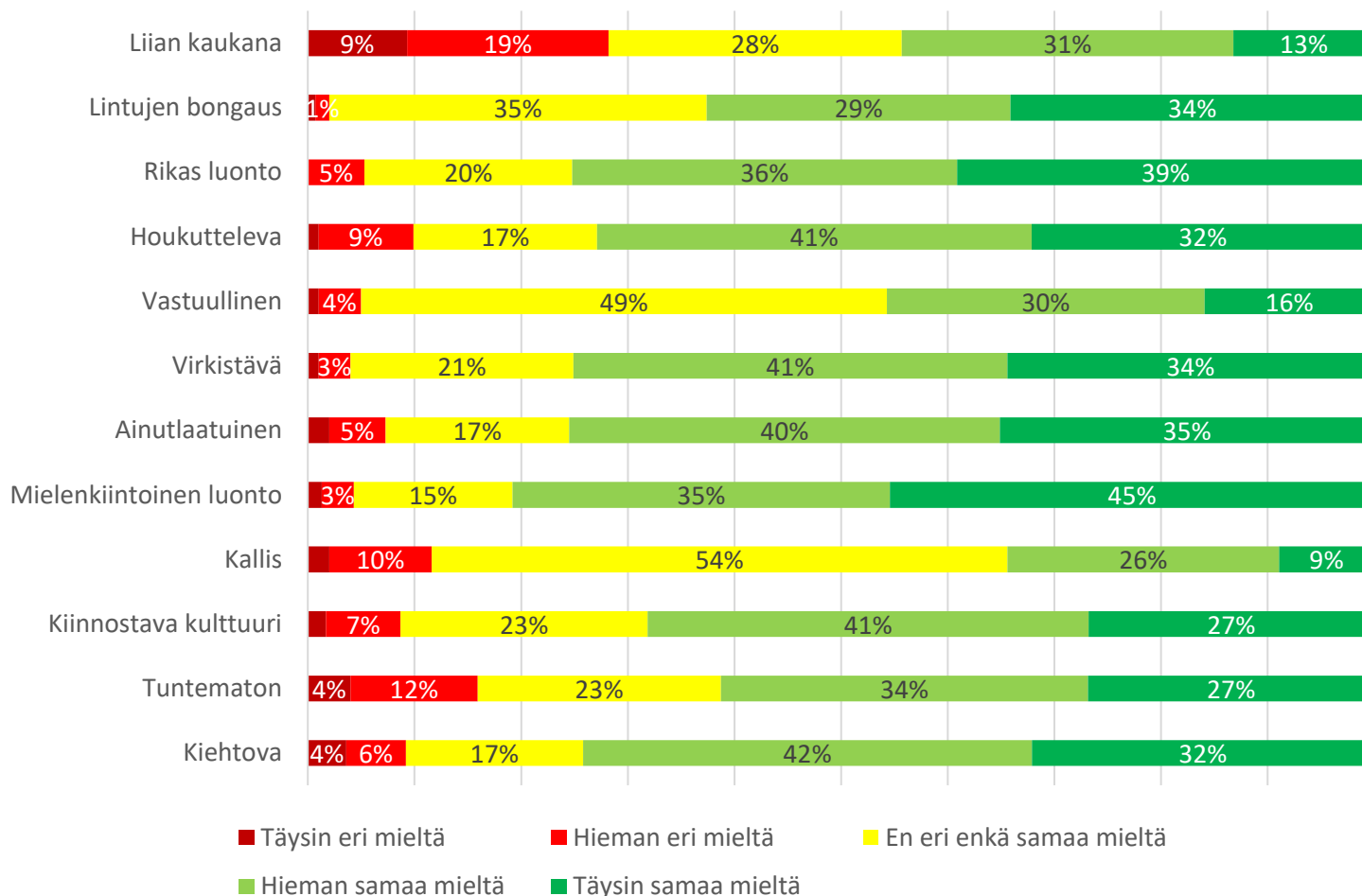
Maakunta

Vastauksia saatiin 303 kpl. Vastaajien ikäluokat jakautuvat melko tasaisesti, joskin yli 65-vuotiaita on runsaasti. Naiset vastasivat aktiivisemmin kuin miehet, mikä on yleinen ilmiö kyselyissä. Vastaajista lähes puolet on palkansaajia. Myös eläkeläisten osuus on suuri. Eniten vastaajia on Uudeltamaalta ja Pirkanmaalta, jotka ovat potentiaalisimmat lähtöalueet matkailijoille.

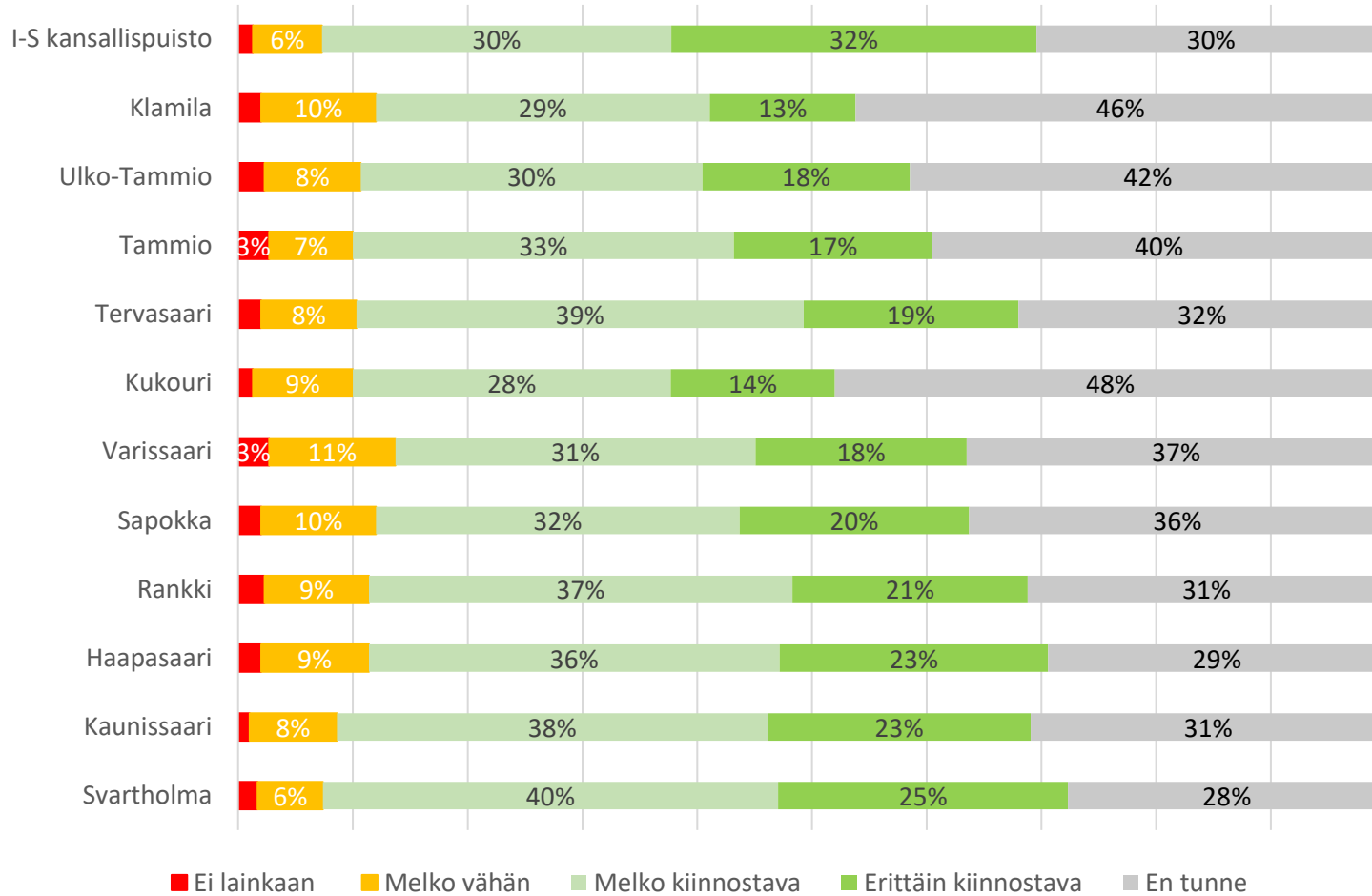
Mielikuva Itäisen Suomenlahden saaristosta matkailualueena

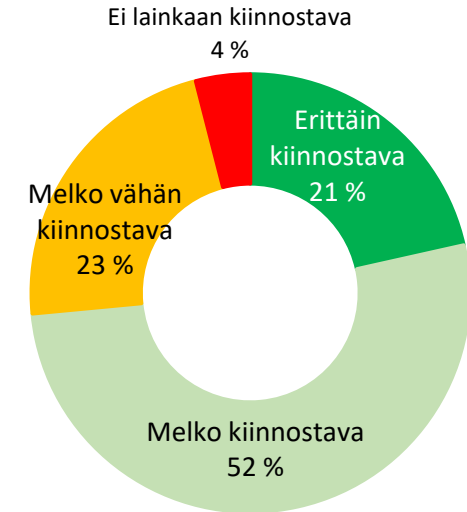
Mielikuvaa Itäisen Suomenlahden saaristosta matkailualueena kysyttiin väitelauseilla, joihin vastaajat kertoivat ovatko samaa vai eri mieltä. Myös näin kysyttynä luontoarvot nousevat esille ja aluetta pidetään ainutlaatuisena ja virkistävänä. Yli puolet vastaajista pitää kuitenkin Itäisen Suomenlahden saaristoa tuntemattomana ja alle puolet liian kaukana olevana.

Vaikka avoimessa kysymyksessä kulttuuri ei noussut esille, siitä kysyttäessä kaksi kolmasosaa kokee sen kiinnostavaksi. Vastuullisuuden ja hintatason osalta yli puolet ei ole samaa eikä eri mieltä. Oletettavasti kysymyksiin ei haluta ottaa voimakasta kantaa kokemuksen puutteen takia.

Itäisen Suomenlahden saariston kohteiden kiinnostavuus

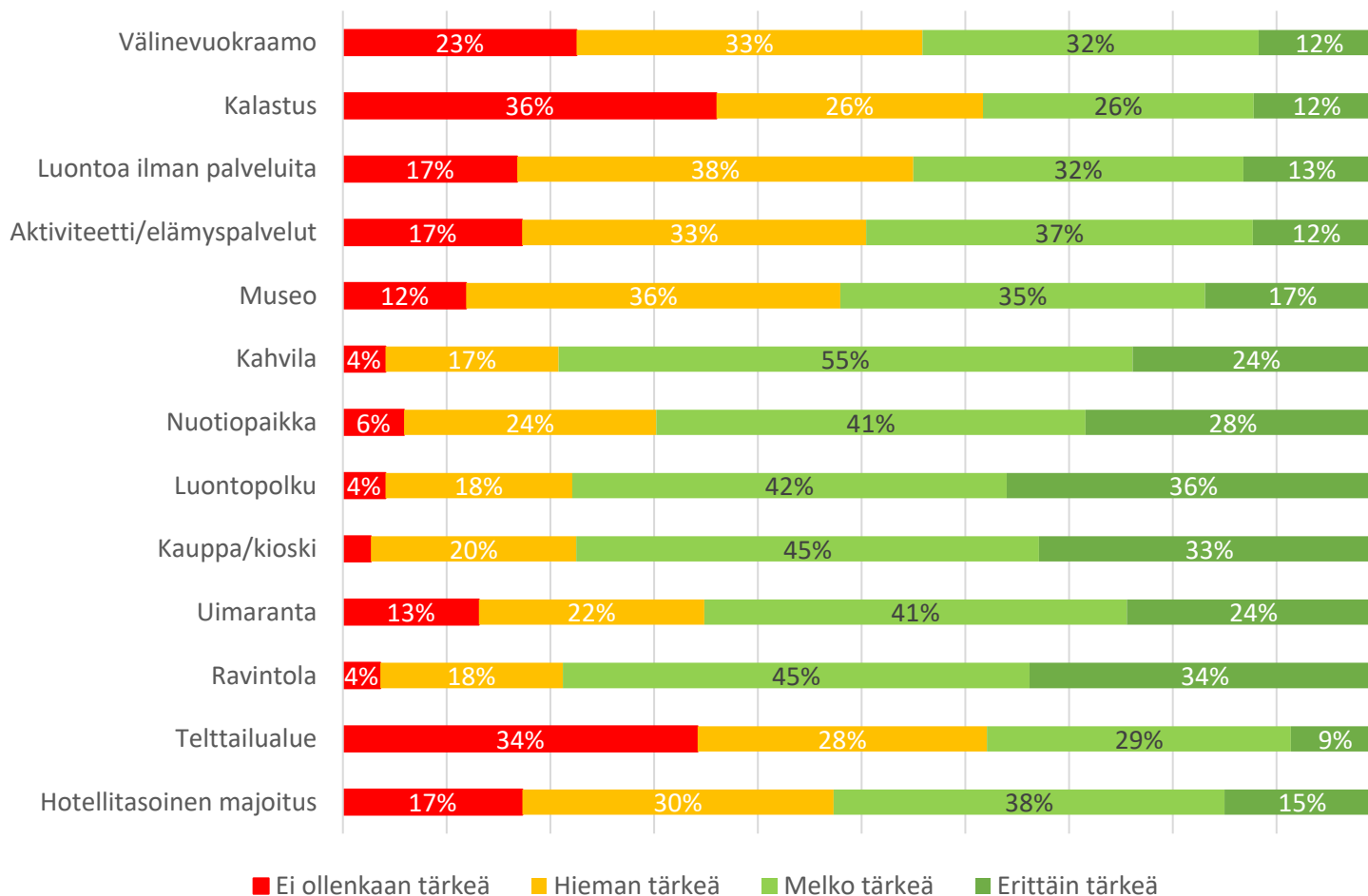
Itäisen Suomenlahden saariston kiinnostavuus
matkakohteena

Vastaajista yli 70 % kokee Itäisen Suomenlahden saariston mielenkiintoisena matkakohteena. Yksittäisistä kohteista esille nousevat Itäisen Suomenlahden kansallispuisto, Tervasaari, Kaunissaari ja Svartholm. Merkittävä osa vastaajista ei tunne kohteita. Kaikkein tuntemattomimpia kohteita ovat Kukouri ja Klamila.

Odotukset Itäisen Suomenlahden saariston matkakohteiden palvelutasosta

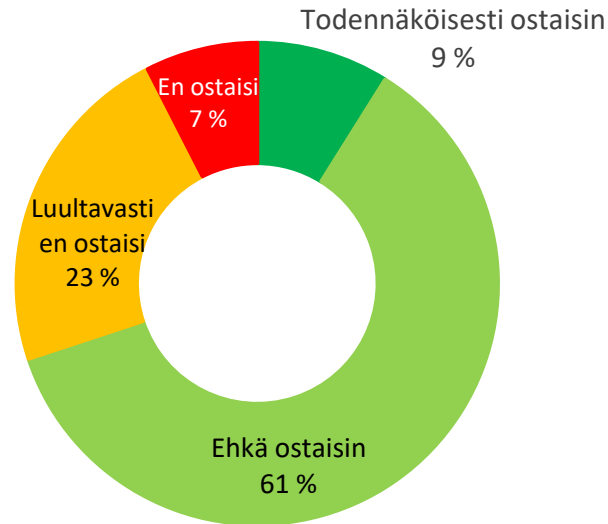
(Vähintään melko kiinnostavaksi kohteeksi Itäisen Suomenlahden saariston kokeneet)

Kaikkein tärkeimmät palvelut saarikohteissa ovat ravintola (ruoka ja anniskelu) ja kahvila. Useat potentiaaliset matkailijat eivät ole valmiita ottamaan omia eväitä mukaan, vaan ruokailun ja virvokkeiden nauttimisen pitäisi olla mahdollista kohteessa. Telttailualueita ja kalastusta kaivataan vähiten, mistä huolimatta vähintään melko tärkeänä kumpaakin palvelua pitää 38 % vastaajista.

Mahdollisimman luonnonläheistä aluetta ilman palveluita arvostaa 45 % vastaajista. Näyttäisikin siltä, että Itäisen Suomenlahden saaristossa on tilaa monenlaisille kohteille, jotka profiloituvat erilaisten palvelujen tai jopa niiden puuttumisen kautta. Jokin kohteista vetää sillä, että siellä on mahdollisimman koskematon luontoa ilman palveluita, kun taas toisesta tulisi löytyä niitä runsaammin.

Risteilytuotteiden kiinnostavuus

Meri-Saimaa:

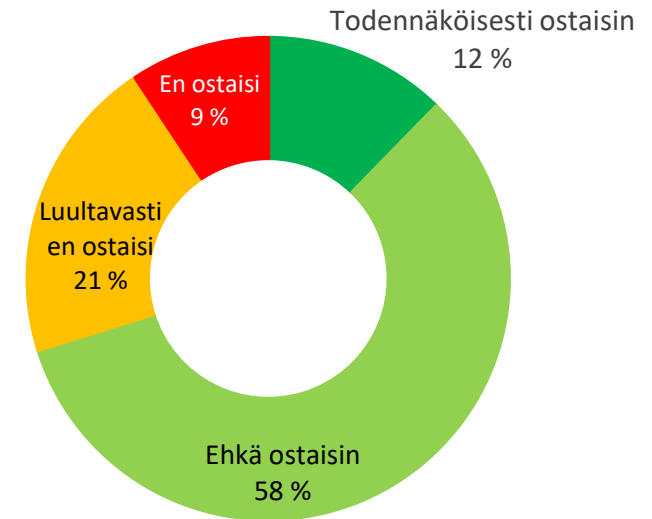
Kesto: 2 yötä, 3 päivää.

Matka: Loviisa – Kaunissaari – Kotka – Hamina – Lappeenranta.

Yöpymiset: Ensimmäinen yöpyminen saaristossa
Toinen yöpyminen Lappeenrannassa

Ohjelma: Tutustutaan saariston, sen luontoon ja historiaan. Haminasta jatketaan linja-autolla Nuijamaalle, jossa astutaan jälleen laivaan. Matka jatkuu sulkujen kautta Lappeenrantaan. Lappeenrannasta bussikuljetus takaisin Loviisaan. Pysähtymispaikoissa kohdevierailuja, opas mukana koko matkalla.

Molemmat kuvaillut risteilytuotteet herättivät kiinnostusta niin, että 70 % on vähintäänkin valmis pohtimaan ostamista. Kolmasosa ei ole kiinnostunut niistä. Huomioitavaa kuitenkin on, että vastaajille ei annettu hintatietoa.

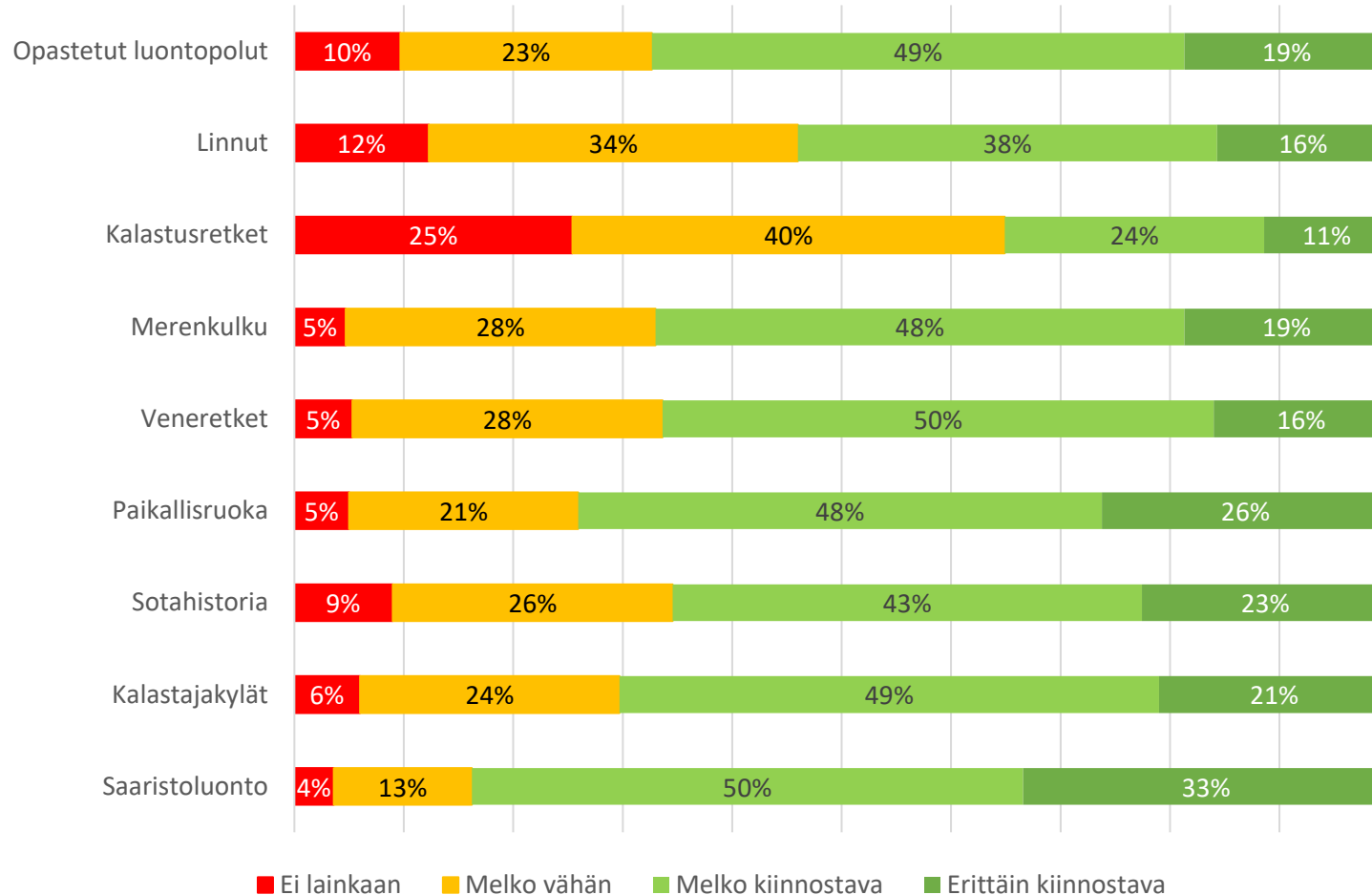
Saaristoristeily:

Kesto: 8 tuntia.

Matka: Loviisa – Kaunissaari – Rankki – Kotka

Ohjelma: Tutustutaan saariston, sen luontoon ja historiaan. Opas mukana koko matkalla. Paluukuljetus linja-autolla Loviisaan.

Itäisen Suomenlahden saaristoalueiden vetovoimatekijöiden kiinnostavuus

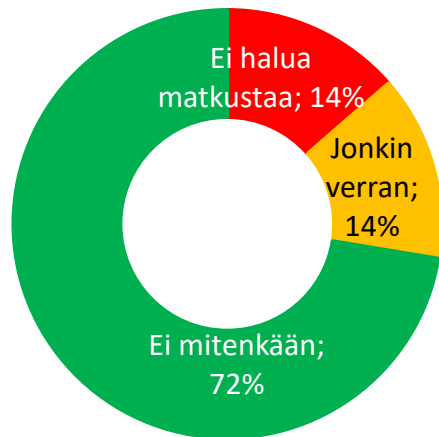
Kiinnostavin vetovoimatekijä Itäisellä Suomenlahdella on saaristoluonto ja siihen liittyen opastetut luontopolut. Myös paikallisruoka ja kalastajakylät kiinnostavat paljon

Vähiten kiinnostavat kalastusretket ja linnut. Kuitenkin nämä herättävät kiinnostusta merkittävälle joukolle vastaajia eikä voida todeta, että niillä ei ole merkitystä alueen vetovoimalle, vaan niihin liittyvät tuotteet kohdistuvat pienempiin, mutta oletettavasti potentiaalsiin matkailijaryhmiin.

Ukrainassa käynnissä olevan sodan ja Venäjän toimenpiteiden vaikutus halukkuuteen vierailla Itäisen Suomenlahden saaristossa

Vaikutus matkustushalukkuuteen

Useampi kuin kaksi kolmasosaa vastaajista kokee, ettei käynnissä oleva Ukrainan sota vaikuta heidän matkustushalukkuuteensa Itäisen Suomenlahden saaristossa. 14 prosenttia ei halua matkustaa alueella ja yhtä suuri osa vastaajista kokee sodan vaikuttavan jonkin verran matkustushalukkuuteen.

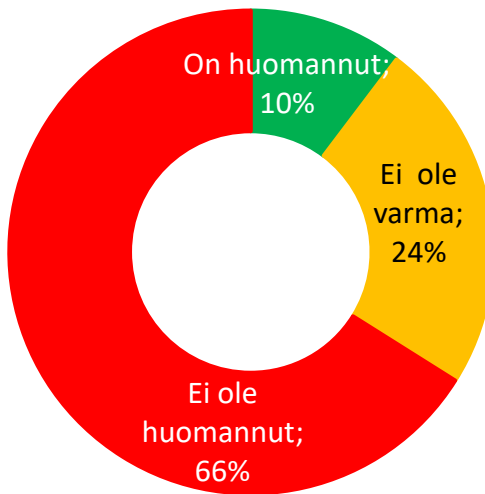
Vastaajilta, jotka kertoivat Ukrainan sodan ja siihen liittyvien Venäjän toimenpiteiden vaikuttavan matkustushalukkuuteen jonkin verran, kysyttiin millainen vaikutus on. Vastaukset ovat seuraavat:

Ahdistaa
Panee miettimään
Ei houkuttele
En halua
En halua kulkea Saimaan kanavan läpi
En nyt juuri harkitsisi vierailua
Itä suuntana ei tunnu houkuttelevalta
En ehkä vielä lähtisi
Liian lähellä Venäjää ((2 kpl)
Lähinnä arveluttaa
Naapurimaan läheisyys
Oikukas ja väkivaltainen itänaapuri vaikuttaa suuresti haluun matkustaa,
Oleilu alueella ei tunnu yhtä turvalliselta kuin yleensä
Olen huolissani turvallisuudesta
Pelottaa (4 kpl)

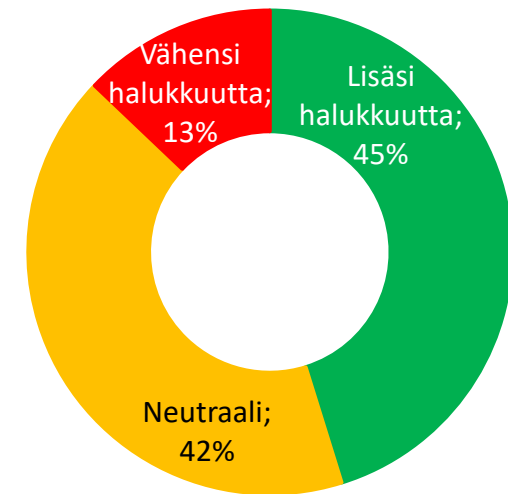
Sosiaalisessa mediassa olleen mainonnan huomioarvo ja vaikutus halukkuuteen vierailla Itäisen Suomenlahden saaristossa

Huomannut mainontaa

Sosiaalisen median mainonnan huomasi joka kymmenes vastaaja. Epävarmojen osuus oli suuri. Tulosta tulkittaessa on huomioitava, että merkittävä osuus vastaajista on ikääntyneitä, jotka käyttävät vähemmän sosiaalista mediaa. Mainonta vaikuttaa pääosin lisäten matkustushalukkuutta tai neutraalisti. Vain 13 prosenttia vastaajista koki mainonnan vähentäneen matkustushalukkuutta.

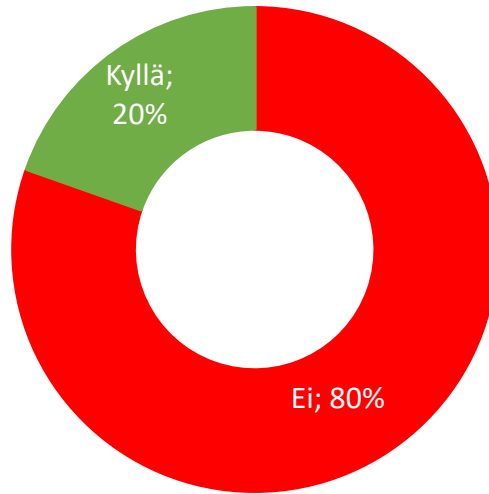
Mainonnan vaikutus

Aiemmat matkat Itäisen Suomenlahden saaristossa

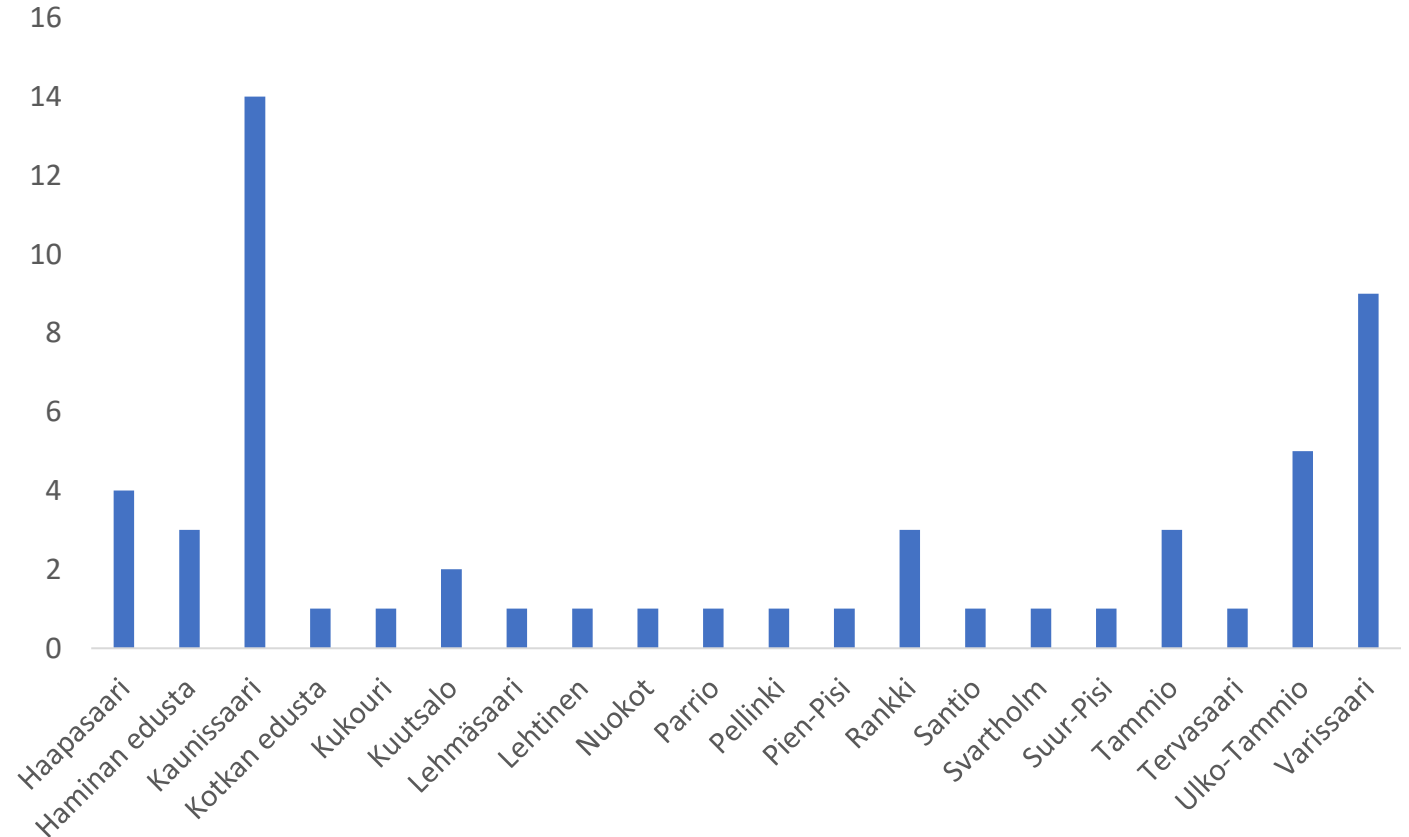

Onko käynyt

Viidesosa oli vieraillut Itäisen Suomenlahden saaristossa. Eniten vierailtuja kohteita olivat Kaunissaari ja Varissaari.

Vieraillut saaristokohteet

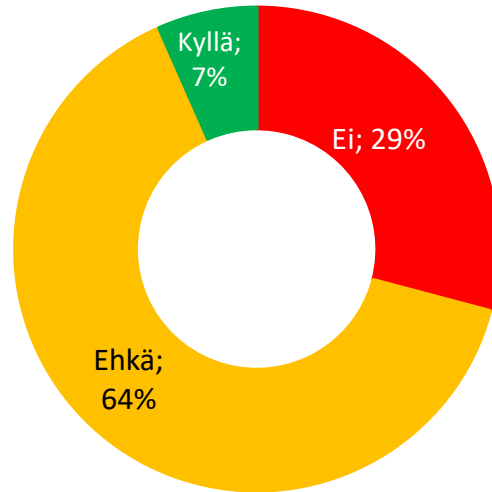

Huom.! Kaavio pohjautuu mainintoihin. Yksittäinen vastaaja on voinut mainita usean kohteen.

Tulevat matkat seuraavan vuoden aikana Itäisen Suomenlahden saaristossa

Aikooko käydä

Seuraavat kohteet mainittiin mahdollisina vierailupaikkoina vuoden sisällä

Kaunissaari (2 kpl)
Klamila
Kotkan saaristo (2kpl)
Rankki
Tammio
Virolahti (Arktika)
Useita (2 kpl)

Huom.! Yksittäinen vastaaja on voinut mainita usean kohteen.

Lähes kaksi kolmasosaa saattaa vierailla vuoden sisällä Itäisen Suomenlahden saaristossa, kun taas 7 prosenttia on varma tulevasta käynnistä. Tulos kertoo positiivisesta suhtautumisesta alueeseen. Mainintoja tulevista kohteista kuitenkin kertyi vähän. Kyse on todennäköisesti tuntemattomuudesta. Vaikka vierailu koetaan kiinnostavaksi, vastaajilla ei ole käsitystä kohteista ja niiden mahdollisuuksista.

Yhteenveto ja suositukset: matkailijat (1/2)

Itäisen Suomenlahden matkailupotentiaalia arvioitiin hyödyntämällä paneelitutkimusta, johon osallistui 303 vastaajaa keskeisistä matkailijoista lähettävistä maakunnista. Mielikuvaa alueesta tiedusteltiin aluksi avoimella kysymyksellä, jossa pyydettiin kertomaan kolme Itäisen Suomenlahden saaristoa kuvaavaa adjektiivia. Vastauksissa korostui kaunis ja rauhallinen meriluonto, mutta myös tuntemattomuus ja kaukaisuus.

Tämän jälkeen mielikuvaa tarkasteltiin aluetta ja sen tarjontaa kuvaavilla väitelauseilla. Tulokset olivat varsin yhteneväisiä edellisen kanssa, mutta poikkeama oli siinä, että kulttuurista kysyttäessä myös se koettiin mielenkiintoiseksi. Tulos kertonee alueen suurimmasta ongelmasta. Itäisen Suomenlahden saaristoa ja erityisesti siihen liittyvää kulttuuria ei tunneta, vaikka alue koetaan mielenkiintoiseksi ja houkuttelevaksi.

Kiinnostus matkustaa Itäisen Suomenlahden saaristoon oli korkealla tasolla. Kohteista kysyttäessä esille kuitenkin nousi niiden tuntemattomuus. Merkittävä osa vastaajista ei osannut nimetä kohteita, koska ei tuntenut mainittuja alueita.

Palveluita kysyttäessä esille nousi tarve ravintoloista ja kahviloista. Vaikka kyse on luontokohteista, ei voida olettaa kaikkien matkailijoiden ottavan omat eväät mukaan. Toisaalta osa matkailijoista hakee mahdollisimman koskematonta luontoa. Hotellitasoisen majoituksen suhteen vastaajat jakautuvaitkin kahtia. Matkailua palveleva infrastruktuuri tulisi rakentaa niin, että se ei vähennä luontoarvoja ja näin laske vetovoimaa.

Esitetyt risteilytuotteet kiinnostivat vastaajia. Eroa kahden esitetyn tuotteen välillä ei juurikaan ollut. On kuitenkin huomattava, että kysymyksessä ei esitetty hintatietoa, joka ostopäätöksessä on ratkaiseva. Risteilyt kuitenkin ovat kiinnostavia tuotteita matkailijoille.

Suurimmalle osalle käynnissä oleva Ukrainan sota ja siihen liittyvät Venäjän toimenpiteet eivät vaikuta halukkuuteen vierailla Itäisen Suomenlahden saaristossa. Joitakin asia kuitenkin pohdituttaa ja onkin ehkä syytä korostaa viestinnällisesti, että alueeseen ei ole kohdistunut minkäänlaisia turvallisuushkia sen enempää kuin muihinkaan Suomen alueisiin.

Yhteenveto ja suositukset: matkailijat (2/2)

Vain harva oli huomannut sosiaalisessa mediassa olleita mainoksia. Toisaalta on syytä huomioida, että vastaajissa oli runsaasti iäkkäitä, jotka käyttävät sosiaalista mediaa nuoria vähemmän. Lähes puolet mainoksen huomanneista kokivat sen lisänneen halukkuutta matkustaa. Tulosta voidaan pitää osoituksena mainonnan onnistumisesta, joskin kohderyhmän tavoittamisessa on ongelmia.

Viidesosa vastaajista oli vierailut Itäisen Suomenlahden saaristossa aiemmin. Kaunissaari oli eniten vierailtu kohde. Lähes kaksi kolmasosaa saattaa vierailla alueella. Itäisen Suomenlahden tuntemattomuudesta kuitenkin kertoo se, että vain harva osasi nimetä missä kohteessa haluaa vierailla.

Suosituks

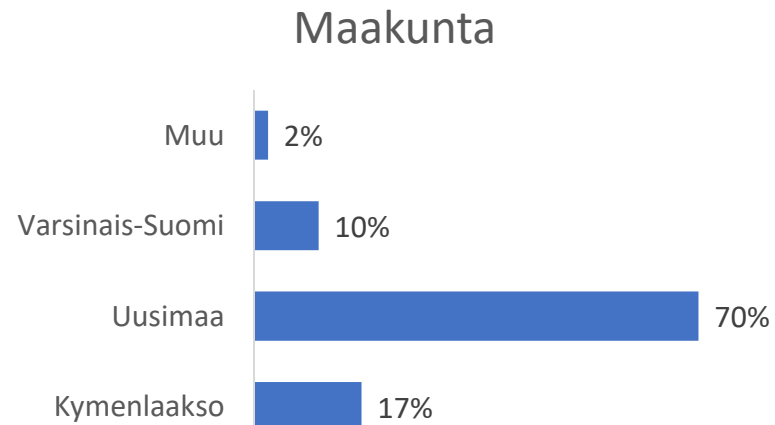
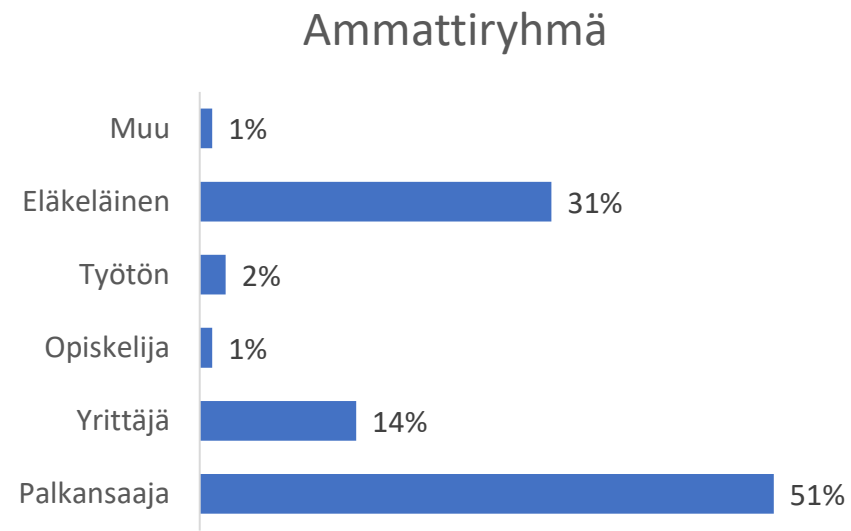
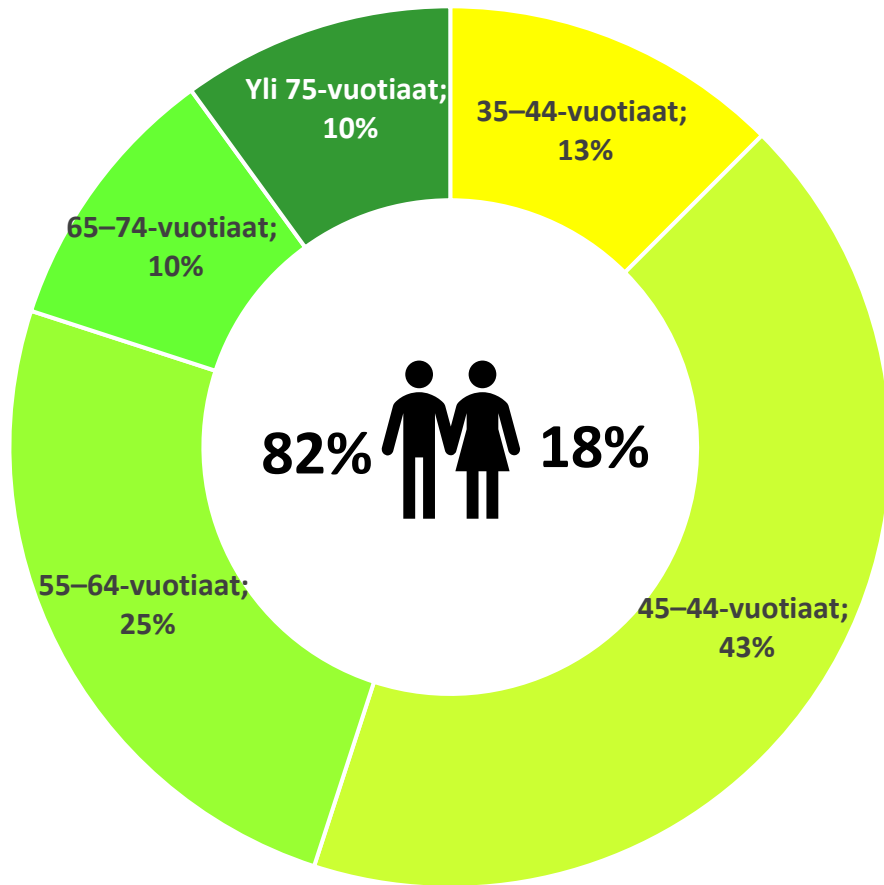
- Itäisen Suomenlahden saariston tunnettavuutta tulee edistää. Positiivinen suhtautuminen alueeseen ei johda matkustamiseen, mikäli matkailijat eivät saa riittävästi tietoa mahdollisuuksista
- Saavutettavuudessa on ongelmia, joskin on vaikea tietää kuinka paljon ne johtuvat yhteyksien puuttumisesta vai tietämättömyydestä yhteyksistä.
- Itäisen Suomenlahden kulttuuri on tuntematon ja sitä tulisi esitellä markkinoinnissa enemmän. Esimerkiksi kalastajakylät yhdistettynä paikallisruokaan saattaisivat kiinnostaa matkailijoita. Vaikka kyse on luontokohteesta, myös kulttuurin avulla on mahdollista herättää potentiaalisten matkailijoiden kiinnostusta.

- Palveluihin tulee panostaa osana matkailun infrastruktuurin parantamista ja erityistä huomiota tulee kiinnittää ravitsemuspalveluihin. Tämä ei kuitenkaan saa johtaa luontoarvojen heikkenemiseen.
- Itäisen Suomenlahden saaristo palvelee tiettyjä erityisryhmiä, kuten kalastusmatkailijoita ja lintubongareita. Suurin osa matkailijoista ei ole kiinnostunut näistä aktiviteeteista, mutta matkailusuunnittelussa ne on syytä huomioida.
- Risteilytuotteille on olemassa kysyntää, jos tarjonta saadaan vastaamaan matkailijoiden maksukykyä ja tarpeita.
- Kiinnostusta Itäisen Suomenlahden saaristoa kohtaan on olemassa, mutta potentiaalin nostaminen matkustamiseksi vaatii markkinointia.

Itäisen Suomenlahden saaristo veneilykohteena

Vastaajat: taustatiedot

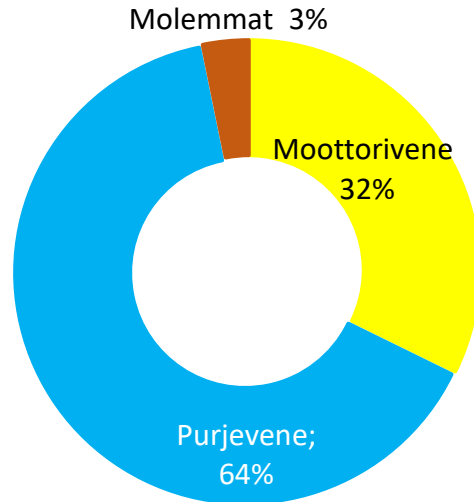

Vastauksia kyselyyn saatiin 94. Alle 35-vuotiaita vastaajia ei ollut ollenkaan. Veneily on kallis harrastus, minkä takia nuoria veneilijöitä on vähän. Suurin ryhmä on 45–54-vuotiaat. Miehet vastaavat naisia useammin, mikä kertoo veneiden olevan pääosin miehen harrastus, joskin usein veneillään myös pariskuntana tai perheenä. Eläkeläisten osuus on lähes kolmannes, mutta suurin ammattiryhmä on palkansaajat. Peräti 70 prosenttia vastaajista on Uudeltamaalta, jossa veneilyharrastajien määrä on suuri ja se on potentiaalinen lähtöalue Itäisen Suomenlahden veneilijöille.

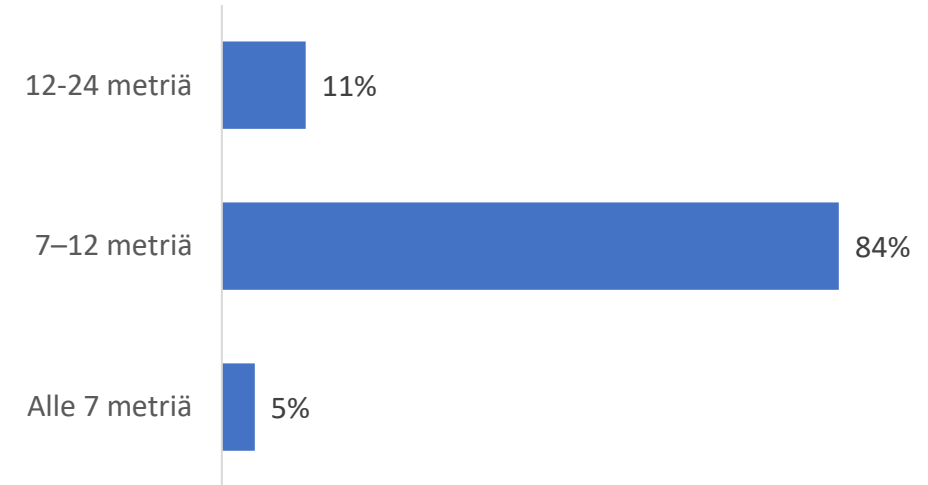

Vastaajien käytössä olevat veneet

Käytettävissä olevan veneen tyyppi

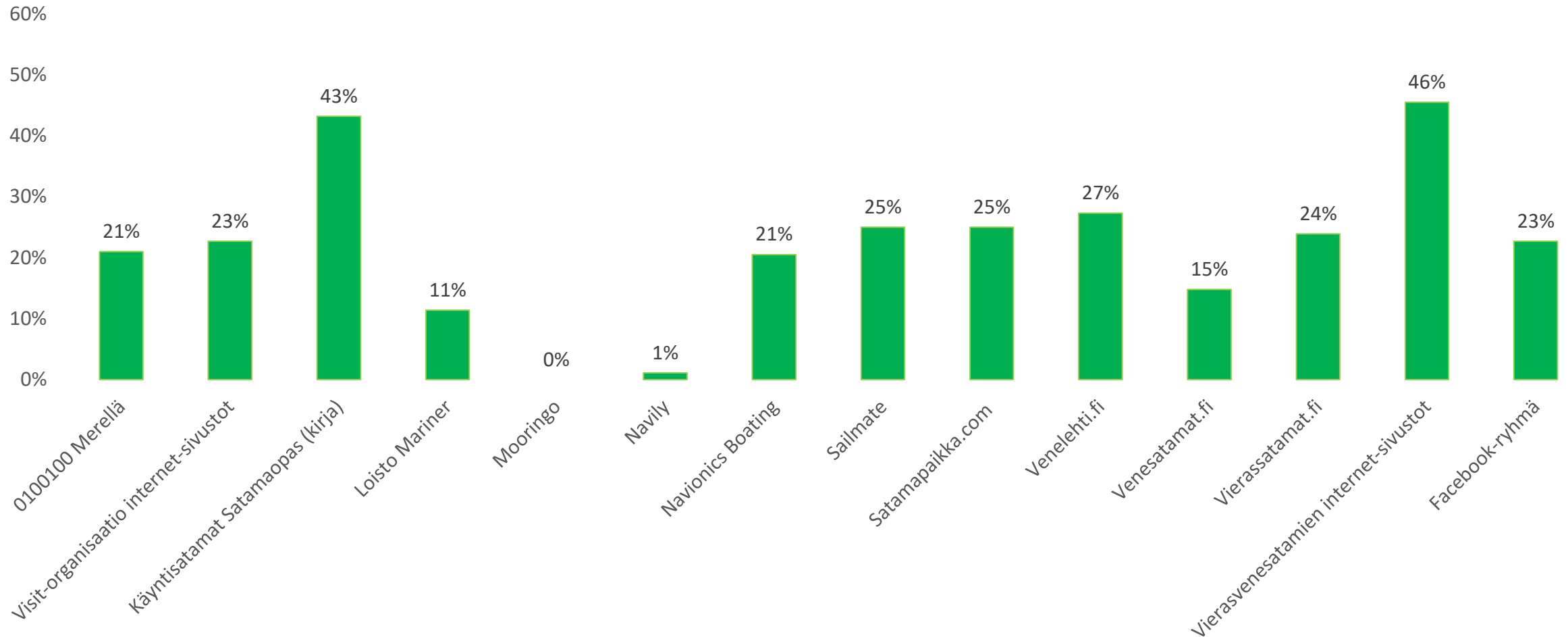
Veneen pituus

Purjeveneilijät vastasivat moottoriveneilijöitä runsaammin, vaikka moottoriveneet ovat yleisempiä. Tämä saattaa johtua siitä, että tutkimukseen osallistumispyynnössä korostettiin vastaajan veneen merikelpoisuutta.

Vastaajien veneistä suurin osa on 7–12 metriä pitkiä. Alle seitsemänmetrisiä veneitä on vain viidellä prosentilla vastaajista, mikä myös johtunee osallistumispyynnön muotoilusta. Pieniä veneitä ei koeta merikelpoiseksi retkiveneilyyn alueella.

Venesatamien tiedonhakuun käytetyt internet-sivustot, kännykkäapplikaatiot ja kirjat

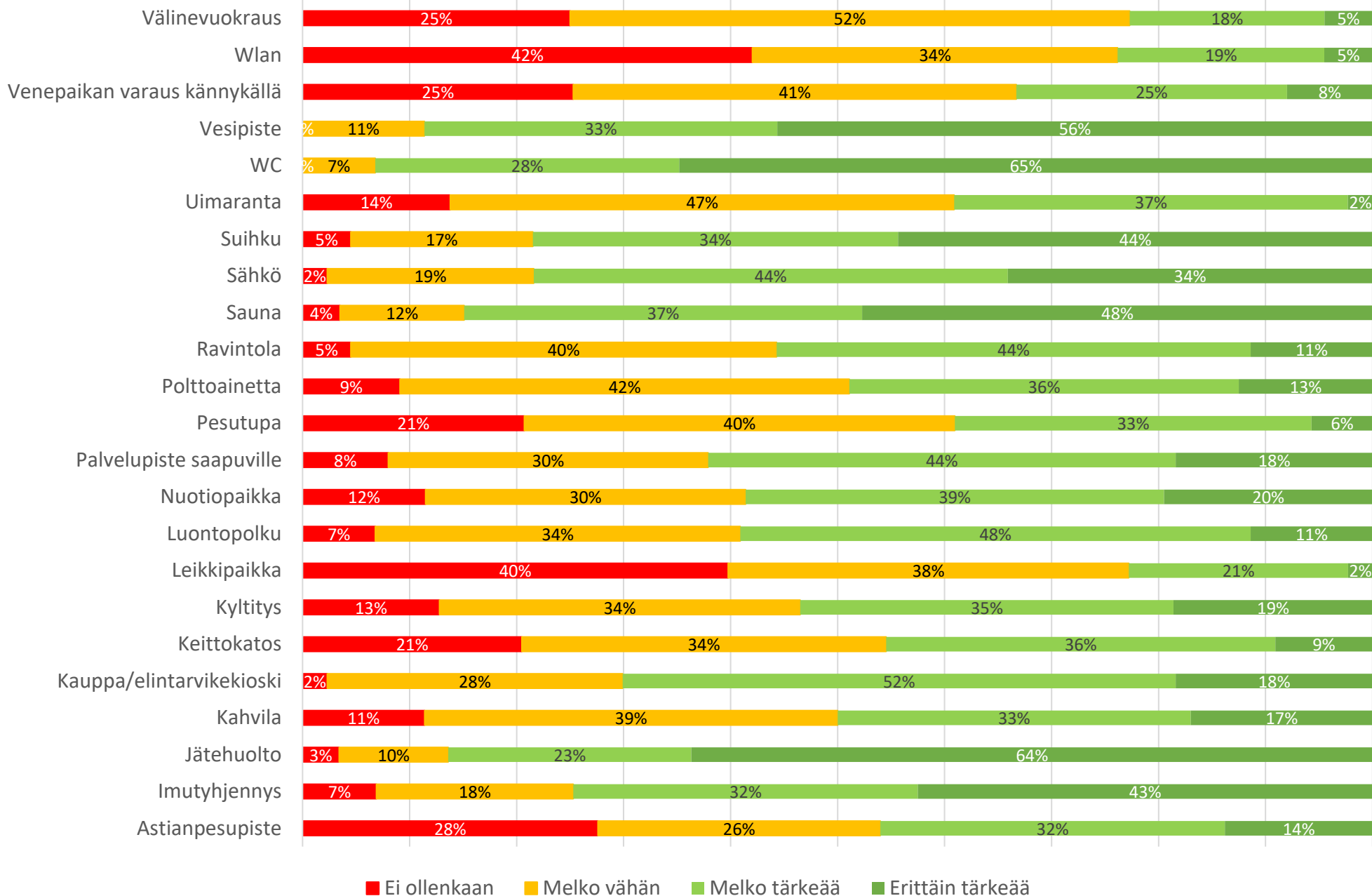
Muut tiedonhakuun käytetyt lähteet: Google, Partiolaisten satamakirja, Totalvene.fi, Venekerho.fi

Facebook-ryhmät: Saariston satamat, Retkisatamat, Purjevenefoorum

Palveluiden tärkeys vierasvenesatamissa

Tärkeimmät palvelut vierasvenesatamissa ovat WC, vesipiste ja jätehuolto. Myös suihkua, sähköä ja saunaa pidetään tärkeinä. Vähiten tärkeitä ovat välinevuokraus, wlan ja leikkipaikka. Jälkimmäinen riippuu vahvasti siitä, onko vastaajalla lapsia.

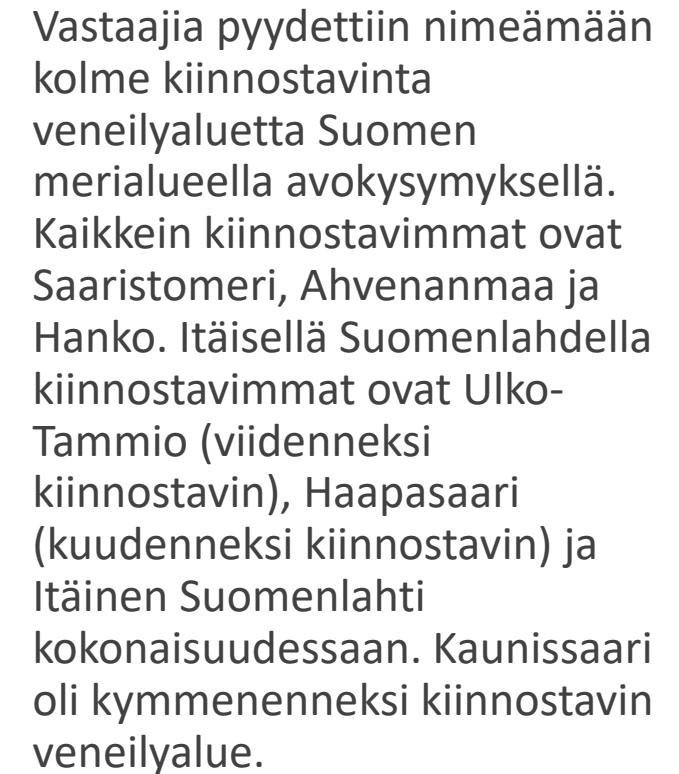

Parantamista kaipaavat asiat suomalaisissa vierasvenesatamissa

Vastaajia pyydettiin avokysymyksellä nimeämään kolme asiaa, jotka kaipaavat eniten parantamista suomalaisissa vierasvenesatamissa. Merkittävimmäksi puutteeksi nousi ohjauksen puute saapuessa. Myös siisteyteen, saunoihin ja septityhjennykseen monet toivovat parannusta.

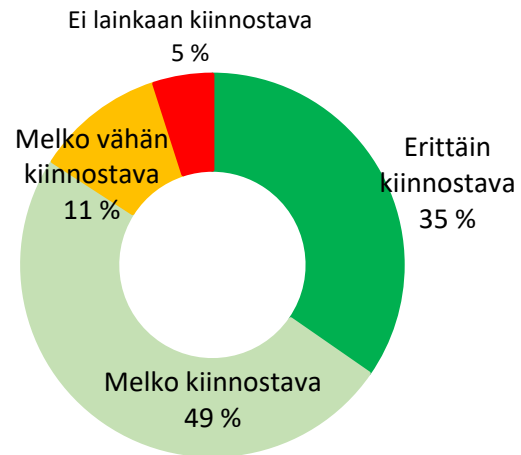
Tämän lisäksi muutama vastaajaa otti sähköpostitse yhteyttä ja kertoivat satamissa olevista ongelmista. Joidenkin veneilijöiden juhlinta aiheuttaa sekä meluhaittaa että järjestyshäiriöitä.

Itäisen Suomenlahden venesatamien kiinnostavuus

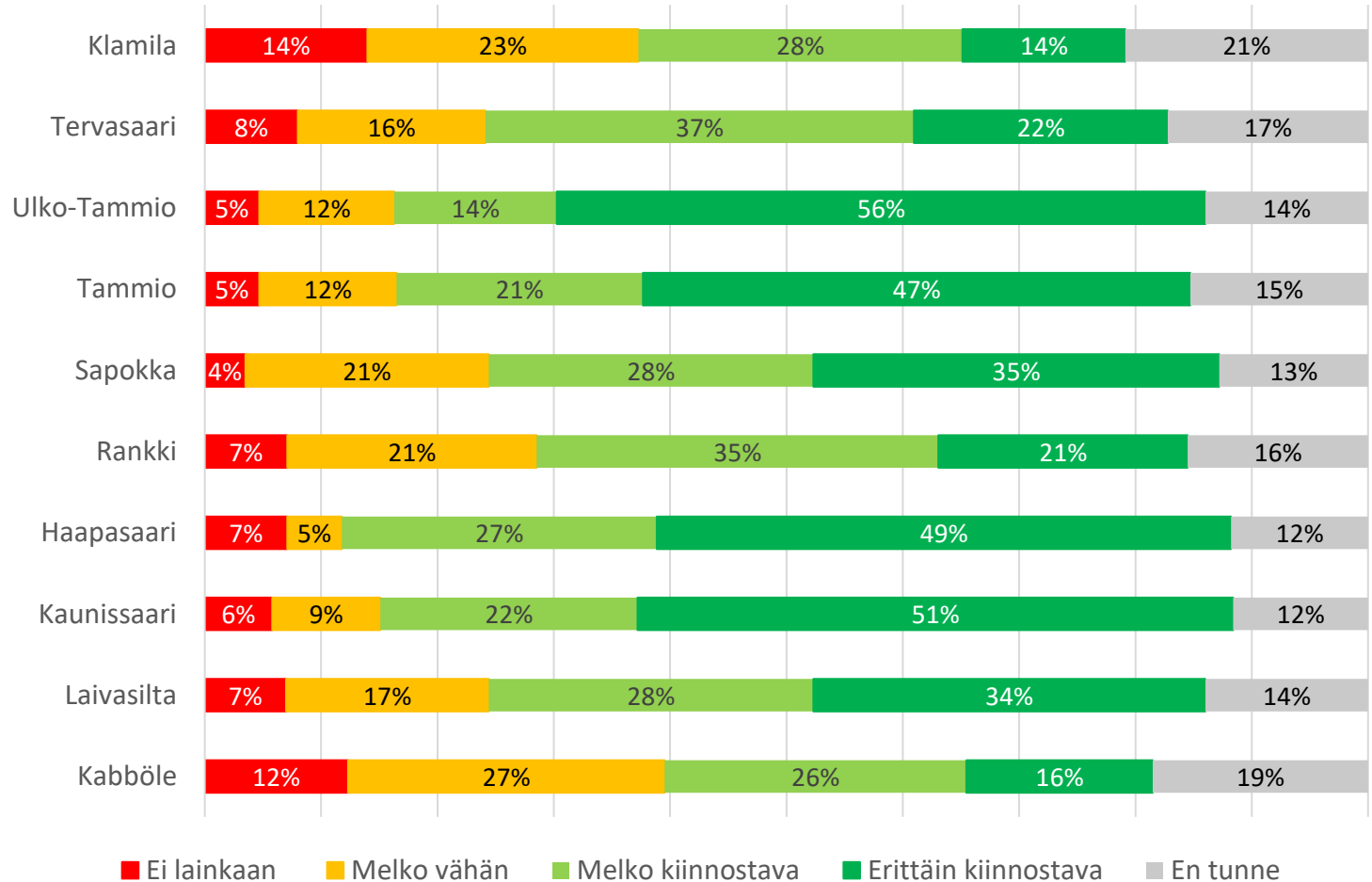

Itäisen Suomenlahden kiinnostavuus
veneilyalueena

Itäistä Suomenlahtea pidetään kiinnostavana veneilyalueena. Peräti 84 % pitää sitä vähintään melko kiinnostavana.

Kysytyistä satamista kiinnostavimmat ovat Haapasaari, Kaunissaari, Tammio ja Ulko-Tammio. Erityisesti Klamilan ja Kabbölen ongelmana on tuntemattomuus.

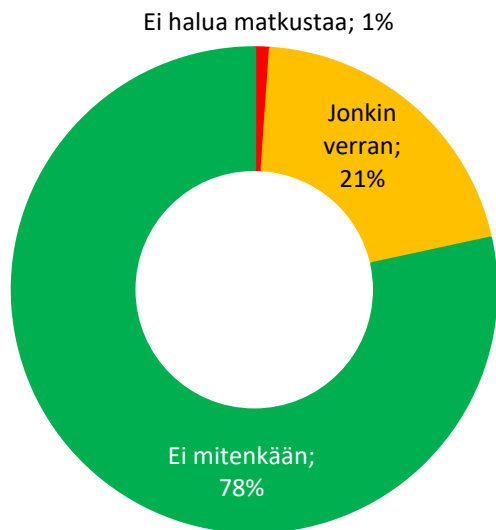

■ Ei lainkaan ■ Melko vähän ■ Melko kiinnostava ■ Erittäin kiinnostava ■ En tunne

Ukrainassa käynnissä olevan sodan ja Venäjän toimenpiteiden vaikutus halukkuuteen veneillä Itäisellä Suomenlahdella

Vaikutus matkustushalukkuuteen

Lähes neljä viidesosaa vastaajista kokee, ettei käynnissä oleva Ukrainan sota vaikuta heidän veneilyhalukkuuteensa Itäisellä Suomenlahdella. Vain yksi prosentti ei halua veneillä alueella ollenkaan. Viidesosaa Venäjän rajan läheisyys pohdituttaa ainakin jonkin verran.

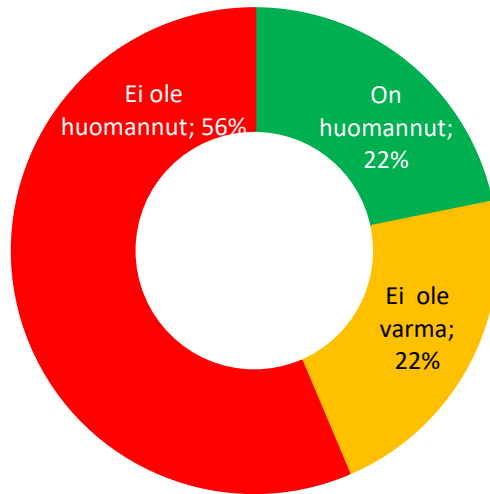
Vastaajilta, jotka kertoivat Ukrainan sodan ja siihen liittyvien Venäjän toimenpiteiden vaikuttavan matkustushalukkuuteen jonkin verran, kysyttiin millainen vaikutus on. Vastaukset ovat seuraavat:

- Asia mietityttää*
- Ei läpikulkua Saimaan kanavan kautta*
- Pelkään venäläisten sota-alusten aggressiivisuutta*
- En halua veneillä Venäjän rajan välittömässä läheisyydessä*
- Epävarmuus*
- Hieman pelottavaa*
- Kasvanut riski venäläisistä*
- Pidän tarvittavan etäisyyden itänaapuriin varsinkin ulkomerellä*
- Saimaan kanava suljettu*
- Venäjän suunta tuntuu epäluontevalta matkakohteelta*
- Venäläisten arvaamattomuus*

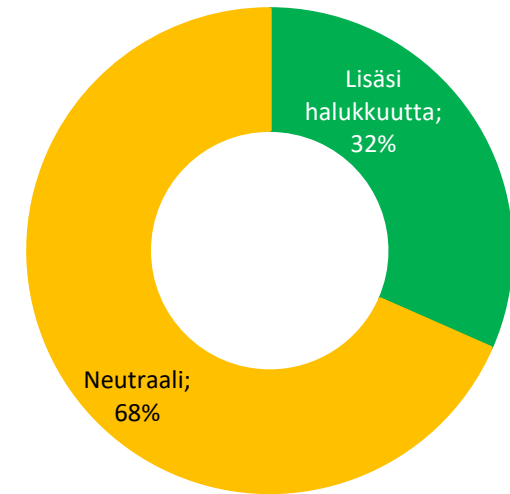
Sosiaalisessa mediassa olleen mainonnan huomioarvo ja vaikutus halukkuuteen veneillä Itäisellä Suomenlahdella

Huomannut mainontaa

Noin viidesosa oli huomannut sosiaalisessa mediassa ollutta mainontaa ja yhtä suuri osa vastaajista ei ollut varma asiasta. Mainonnan huomanneista kolmasosalla mainonta lisäsi halukkuutta veneillä Itäisellä Suomenlahdella.

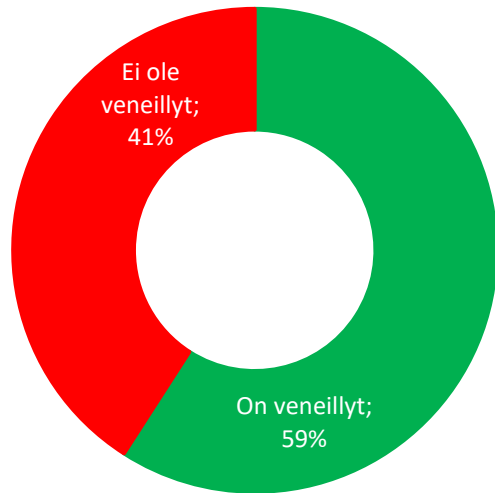
Mainonnan vaikutus

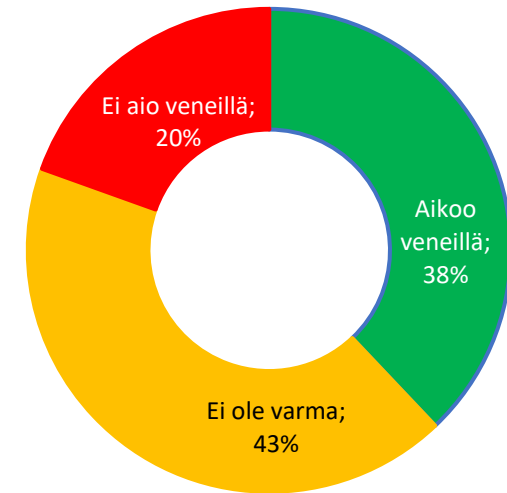
Veneily Itäisellä Suomenlahdella kolmen viimeisen vuoden aikana ja aikomus veneillä ensi kesänä

Veneillyt kolmen vuoden aikana

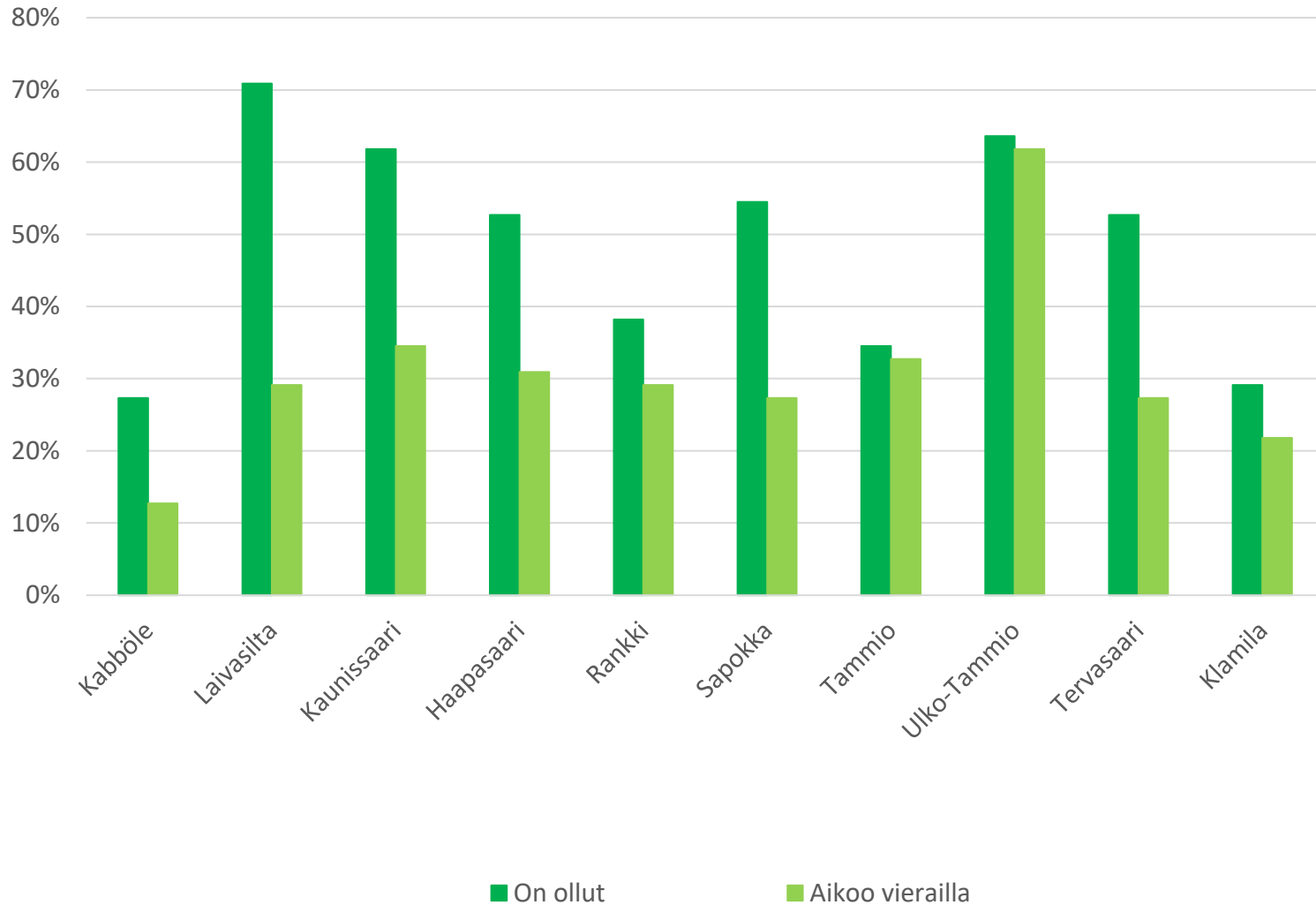

Merkittävä osa vastaajista on veneillyt Itäisellä Suomenlahdella kolmen viimeisen vuoden aikana. Suurin osa vastaajista on vielä epävarma ensi kesän veneilyn osalta, joskin 38 % aikoo vierailla veneellään Itäisellä Suomenlahdella. Epävarmojen suuri osuus saattaa osittain johtua polttoaineiden hinnasta sekä yleisestä poliittisesta ja taloudellisesta epävarmuudesta.

Aikoo veneillä ensi kesänä

Missä satamissa käynyt kolmen vuoden aikana, minne aikoo menne vuoden sisällä ja missä kotisatama

Itäisellä Suomenlahdella veneilleiltä kysyttiin, missä satamissa he ovat käyneet kolmen viimeisen vuoden aikana, ja missä satamissa he aikovat vierailla tulevan vuoden aikana. Eniten käyntejä oli ollut Laivasillalla, Ulko-Tammiossa ja Kaunissaarella. Myös Sapokassa käyneitä oli paljon, mutta tämä selittyy osin sillä, että Itäisellä Suomenlahdella veneilleistä 20 prosentilla Sapokka on kotisatama. Yhden vastaajan kotisatama on Klamila. Muut satamat eivät olleet vastaajien kotisatamia.

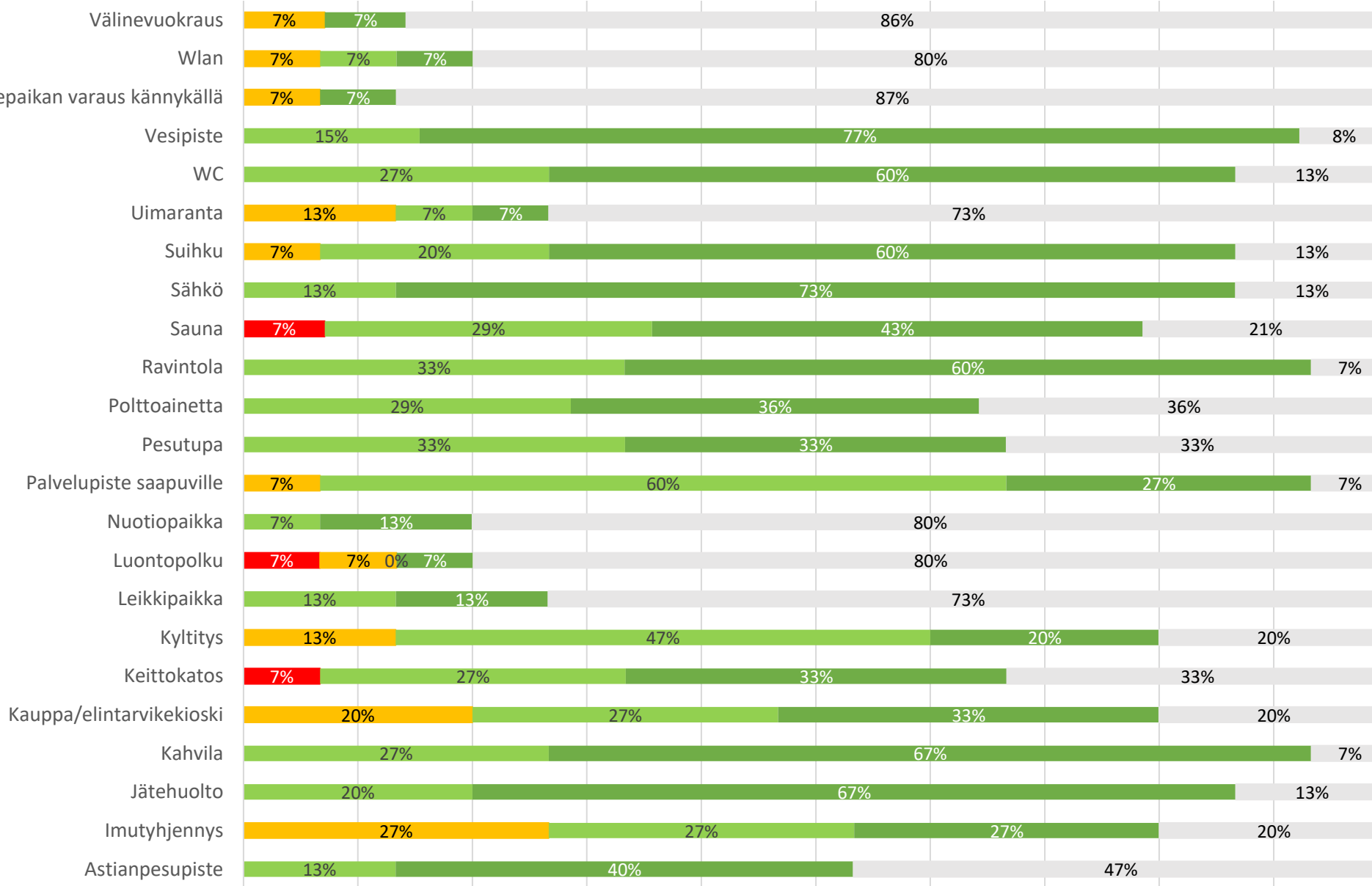
Ensi kesänä Itäisellä Suomenlahdella veneilevät suosivat Ulko-Tammiota.

Tyytyväisyys palveluihin: Laivasilta

Itäisellä Suomenlahdella veneilleiltä kysyttiin tyytyväisyyttä vapaavalintaisen sataman palveluihin. Laivasillan, Sapokan ja Haapasaaren osalta vastauksia kertyi niin paljon, että niistä laadittiin yhteenveto.

Laivasillan palvelut koetaan pääosin hyviksi. Suurimmat puutteet ovat imutyhjennyksessä, kaupassa, uimarannassa ja kyltityksessä.

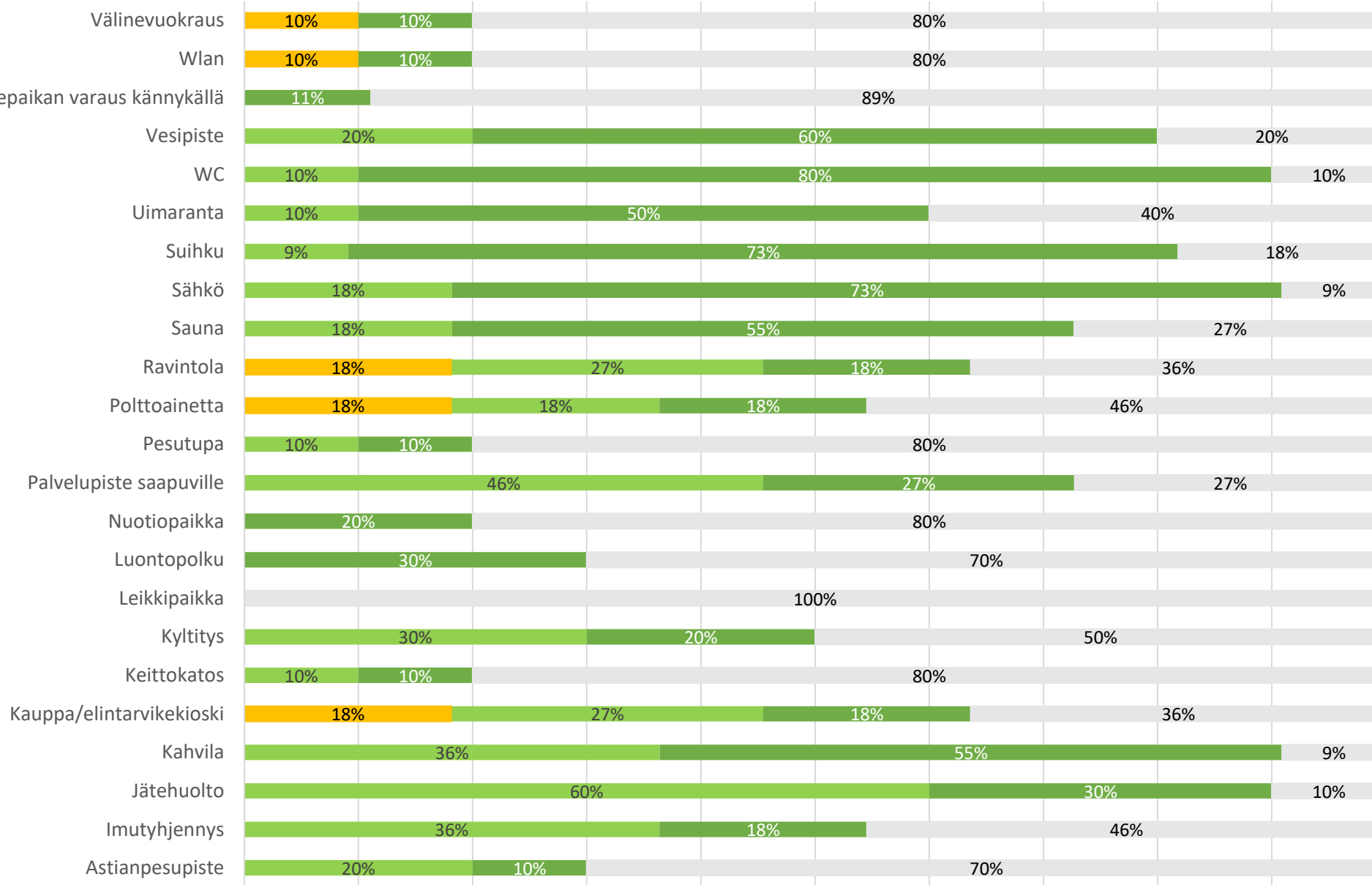

■ Erittäin tyytymätön ■ Melko tyytymätön ■ Melko tyytyväinen ■ Erittäin tyytyväinen ■ EOS/Ei saatavilla

Tyytyväisyys palveluihin: Sapokka

Myös Sapokan palvelut koettiin pääosin hyviksi. Suurimmat puutteet olivat ravintolan, polttoaineen ja kaupan osalta.

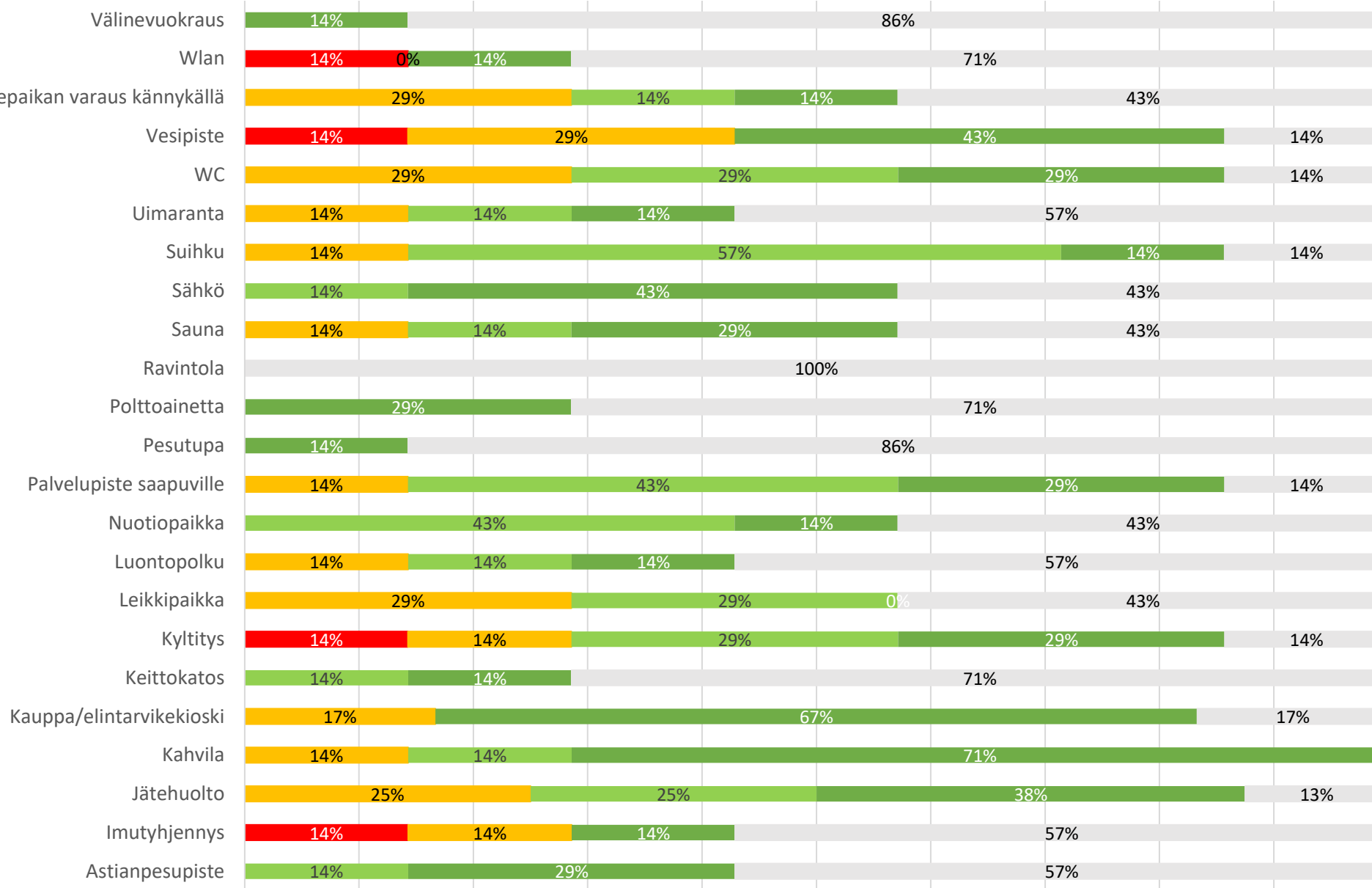

■ Erittäin tyytymätön ■ Melko tyytymätön ■ Melko tyytyväinen ■ Erittäin tyytyväinen ■ EOS/Ei saatavilla

Tyytyväisyys palveluihin: Haapasaari

Haapasaaren venesatama sai jossain määrin kriittisempää palautetta kuin kaksi muuta. Ongelmalliseksi koetaan erityisesti vesipiste, WC, venepaikan varaus kännykällä, leikkipaikka, kyltitys ja imutyhjennys.

■ Erittäin tyytymätön ■ Melko tyytymätön ■ Melko tyytyväinen ■ Erittäin tyytyväinen ■ EOS/Ei saatavilla

Yhteenveto ja suositukset: veneilijät

Itäisen Suomenlahden vierasveneilypotentiaalia arvioitiin kyselyllä, jota levitettiin veneilykerhojen sähköpostilistojen ja Facebook-sivustojen avulla. Kyselyn linkki oli myös muutamalla veneilyyn liittyvällä sivustolla. Vastauksia saatiin 94, mikä oli tavoitetta vähemmän, mutta mahdollisti analyysin. Lisäksi vastaajien profiili kertoo siitä, että he ovat potentiaalisia veneilijöitä alueella.

Vierasvenesatamien tiedonhakuun käytetään eniten satamien internet-sivustoja ja Käyntisatamat-opaskirjaa.

Kännykkäapplikaatioita hyödynnetään harvemmin, mikä saattaa johtua veneilijöiden korkeahkosta iästä. Niistä suosituin on Sailmate. Tiedonhaku jakautuu usean eri lähteen kesken ja tulisikin varmistaa, että niissä kaikissa on ajankohtaiset tiedot.

Palveluista keskeisimmät ovat WC, vesipiste ja jätehuolto. Yleisempiä puutteita suomalaisissa vierasvenesatamissa kysyttäessä näiden puutteista ja siisteydestä tuli runsaasti mainintoja. Kaikkein eniten parannusta kuitenkin haluttaisiin ohjaukseen satamaan saavuttaessa.

Kiinnostavin veneilyalueita ovat Saaristomeri, Ahvenanmaa ja Hanko. Itäisen Suomenlahden saariston alueet nousivat varsin korkealle. On kuitenkin huomioitava, että kyselyn osallistumispyynnön yhteydessä mainittiin, mitä aluetta kysely koskee. Tämä voi vaikuttaa jossain määrin tulokseen niin, että alueesta kiinnostuneet ovat yliedustettuna. Tästä huolimatta tulosta voidaan pitää hyvänä.

Vastaavasti suurin osa vastaajista pitää Itäistä Suomenlahtea kiinnostavana veneilyalueena sitä kysyttäessä. Kiinnostavimmat kohteet alueella olivat Haapasaari, Kaunissaari, Tammio ja Ulko-Tammio. Huomattavaa on, että veneilijöiden keskuudessa tuntemattomuus ei ole niin suuri ongelma kuin matkailijoilla.

Niiden osuus, jotka Ukrainan sodan takia eivät halua veneillä alueella, on huomattavan pieni. Sen sijaan jonkin verran vaikutusta sodalla on usealle veneilijälle. Rajan merkitys on suurempi veneellä liikuttaessa kuin muuten matkustaen. Oletettavasti tiedotus ja ohjeistus veneilystä raja-alueen lähellä auttaa tähän ongelmaan.

Sosiaalisen median mainonta oli tavoittanut veneilijät paremmin kuin matkailijat. Sen vaikutus oli kuitenkin heikompi. Vain kolmasosalla mainonta lisäsi halukkuutta veneillä alueella.

Lähes kaksi kolmasosaa oli veneillyt aikaisemmin alueella. Viidesosa ei aio veneillä ensi kesänä, mutta aikovien ja epävarmojen osuus oli yhtä suuri. Epävarmuuteen saattaa vaikuttaa epätietoisuus polttoaineen hintakehityksestä ja epävakaa maailmantilanne.

Laivasilta, Ulko-Tammio ja Kaunissaari olivat useimmiten vierailtuja kohteita. Ensi kesäksi suunnitellaan eniten vierailuja Ulko-Tammioon.

Yhteenveto ja suositukset: veneilijät

Tyytyväisyys palveluihin oli mahdollista selvittää Laivasillan, Sapokan ja Haapasaaren osalta. Kahteen ensimmäiseen ollaan pääasiassa tyytyväisiä, mutta Haapasaaresta löydettiin enemmän puutteita.

Suositukset

- Venesatamien tiedot tulisi tarkistaa ja päivittää kaikista tiedonhakuun käytettävistä lähteistä.
- Erityisesti WC:n, vesipisteen ja saunan käytettävyys ja siisteys tulisi tarkistaa kaikissa satamissa, joissa ne ovat saatavilla. Ylipäättään palvelutilojen siisteyteen tulisi kiinnittää huomiota.
- Ohjausta satamaan tullessa kaivataan yleisesti. Sen järjestämistä ainakin ruuhkaisimpana aikana tulisi pohtia.
- Veneilijöiden juhlintaan tulisi puuttua herkemmin silloin kun se aiheuttaa häiriötä.
- Itäisen Suomenlahden saaristo tunnetaan kohtuullisen hyvin veneilijöiden keskuudessa, mutta osa satamista on muita tuntemattomampia. Veneily keskittyy tiettyihin kohteisiin ja kapasiteetin tasaisemman jakautumisen kannalta voisi lisätä tiedottamista tuntemattomimmista satamista.
- Ohjeistusta turvallisesta raja-alueen läheisyydessä tapahtuvasta veneilystä on syytä lisätä.
- Palveluja tulisi parantaa kritiikin perusteella.

visitory